

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL VII, NR. 68

februarie 2005

CODUL MUNCII ȘI SALARIILE LA ORDINEA ZILEI

Două probleme mari preocupă sindicatele în ultimele săptămâni: una specifică învățământului - negocierea creșterilor salariale prevăzute încă din protocolul lunii octombrie 2004 cu 17% și acordarea celorlalte drepturi bănești prevăzute prin lege (contravaloarea navetei și calculul salarial corect); alta - incluzând într-un plan larg, național, toate confederațiile sindicale - modificarea Codului Muncii la propunerea Patronatului și Guvernului.

Începând din luna ianuarie, federațiile sindicatelor din învățământ au acționat și acționează cu și mai multă tărie pentru respectarea drepturilor salariale și ale celorlalte drepturi ale tuturor lucrătorilor din învățământ.

Noul guvern instalat după alegeri și în care noi credeam că adevărat într-o schimbare în bine n-a luat în calcul prevederile protocolului încheiat cu vechiul guvern, care prevedea o indexare cu 12% în două etape (1 ianuarie și 1 septembrie) și o majorare cu 5-7%. Primul ministru, dl. Călin Popescu Tăriceanu, spre surprinderea tuturor, a făcut o declarație dezarmantă pentru toți bugetarii în cuvântul de învestitură rostit în fața Parlamentului: "Ca liberal, nu mă interesează forța de muncă, ci banul..."

Înțelegem deci, bine, banii sunt mai importanți ca oamenii pentru liberali, ca și cum nu oamenii ar face banii (!?)

Într-o asemenea perspectivă ne imaginăm că negocierile noastre pentru creșteri salariale ar fi nu dificile, ci o adevărată campanie de luptă pe toate căile și cu toate mijloacele. Lupta deja a început. Din ianuarie și până acum de cel puțin patru ori federațiile sindicale au participat la negocieri cu M.E.C., M.F. și M.M.P.S., cu Primul Ministru Călin Popescu Tăriceanu și chiar cu Președinția României, privind creșterile salariale, fără să se ajungă la nici un rezultat până în momentul de față.

Noi nu uităm că în programul de guvernare cu care a câștigat alegerile, Alianța DA a promis dublarea salariilor în învățământ pe durata celor patru ani și acordarea prin Legea Bugetului a 5% din P.I.B. în 2005 și 6-7% începând din 2007. Din nou vorbe goale și minciuni pe care le-am mai auzit și altădată de la alți guvernanți.

De aceea am devenit și noi nu numai circumspecți la promisiuni, ci surzi și ursuzi chiar și ceva mai fermi și mai pragmatici. O lună s-a acordat guvernului pentru a găsi soluții și surse financiare pentru respectarea Protocolului și o mărire cu cel puțin 10% în anul 2005, în caz contrar se va ajunge la mitinguri și marșuri în teritoriu și pe plan național, la grevă generală și blocarea anului școlar. Aceasta e strategia abordată în această etapă și sperăm că prin înțelepciunea și înțelegerea guvernului vom evita greva generală și blocarea anului școlar.

Cea de a doua problemă, de interes general, e un fel de "Cal troian" folosit de data aceasta de patronate pentru a submina din interior prin lege rolul și drepturile sindicatelor. Cele aproape 70 de articole supuse abrogării, modificării sau amendării uzează în fond diminuarea și îngrădirea drepturilor în raport cu patronatele, conferind acestora mai multă putere și autonomie față de angajați.

Codul muncii în actuala formă păstrează un echilibru între angajați și angajatori, în condițiile aprobării modificărilor patronii devin stăpâni suverani, iar angajații ajung în starea de robie, insecuritate și lipsa totală de replică și apărare. Se dorește desființarea contractelor colective la nivel de confederații și federații și ca urmare contractele individuale pe perioadă nedeterminată ale angajaților să nu mai aibă acoperire legală și să poată oricând fi la latitudinea patronilor.

Cele cinci confederații sindicale s-au reunit și și-au unit forțele, ajungându-se la un program comun de acțiuni vizând: într-o primă săptămână, 21-26.02- pichetarea la nivel județean a prefecturilor; organizarea de mitinguri și marșuri la nivelul centrelor județene; organizarea unui nou miting și marș la nivel național, cu participarea tuturor confederațiilor; declanșarea grevei generale.

După cum vedem cu toții, ne așteaptă zile fierbinți și acțiuni deosebit de importante, de aceea, facem apel la toți sindicaliștii, într-o participare unanimă și solidarizare la toate acțiunile noastre. Numai uniți și fermi, vom putea învinge!

**Biroul executiv S.L.L.I. Neamț
Prof. Ștefan CORNEANU**

CEREM UN NOU STATUT AL DASCĂLILOR!

În societatea românească au existat și vor exista nemulțumiri. Cauzele acestora sunt diverse. Majoritatea salariilor sunt mici și nu avem în vedere o perspectivă de majorare, prețurile sunt foarte mari și vor mai crește. Toate aceste aspecte nu sunt caracteristice doar românilor - situația este identică și în bătrâna Europă.

Trecând peste toate s-ar putea spune că 2004 a fost un an bun. Poate mai bun decât anii cu care ne obișnuiserăm în ultimul timp. Una peste alta am putea concluziona că România este pe cale să-și redobândească demnitatea. Evenimentele s-au derulat repede, de la o campanie la alta și pentru un moment parcă ne-am recâștigat încrederea. Auzim din nou expresii mult trîmbițate - "mai avem multe de făcut", "trebuie să redresăm industria, economia, agricultura", "să facem dreptate categoriilor defavorizate".

În ultimul timp, o temă favorită a televiziunilor naționale și private o constituie învățământul preuniversitar (vezi cazul profesorului de limba română de la

Constanța; scenele obscene prezentate pe toate posturile ca fiind informații de maximă actualitate și mai nou - notele pe care elevii le dau dascălilor).

Mai nou, dascălilor au fost catalogați mari evazionisti prin meditațiile pe care le dau elevilor.

De ce această stare de lucruri? Cauzele sunt numeroase, înrădăcinate adânc în sistemul românesc de învățământ. Practica meditațiilor nu este o noutate.

De ani de zile urmăresc lista celor 300 de cetățeni români cu averi ce depășesc miliardele și în rîndul lor nu am văzut nici un profesor, cu toate meditațiile pe care le dau. Expresia domnului Mircea Mică - proaspăt ministru al Educației - precum că "Un săpător de șanțuri foarte bun e mai demn de prețuire decât un profesor foarte prost" mi-a lăsat un gust amar. Săpători de șanțuri proști am văzut dar profesori nu!

În acest context este necesar să ne redată demnitatea, domnilor!

Nu suntem de acord cu cei care și-au făcut o

Prof. Valerian PERCĂ

Lider sindical - Școala nr. 8 Roman

(Continuare în pag. 2)

LIRICA BASARABEANĂ PE "URMELE" LUI BACOVIA

(fragmente din teza de doctorat)

Nu-i greu de identificat la mulți poeți basarabeni, din diferite generații, tendința de a prelua și cultiva teme și motive baco-viene, sfidînd curentul dominant impus - "realismul socialist".

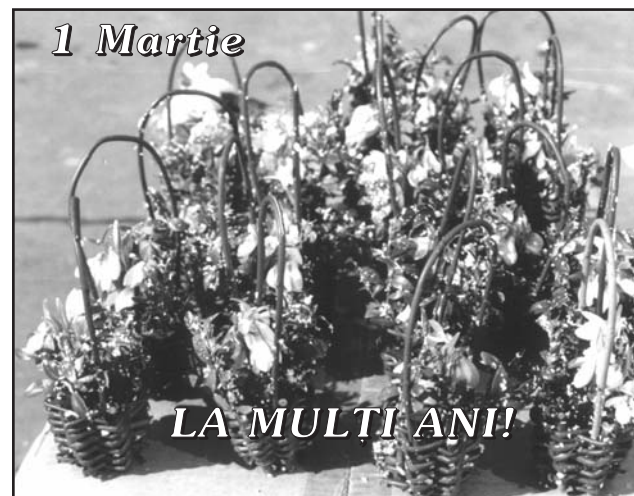
"Cred că Bacovia este cel mai trist poet al neamului nostru...", conchide Leo Butnaru în eseu "Proba solitudinii" (Bacău, 2001, Ateneu).

Această afirmație este definitorie pentru opera lui George Meniuc, unul din discipolii lui Bacovia și baco-vianismului, care a pregătit terenul pentru avangardismul basarabean. Și poezia lui, deprimentă în aparență, își înmulțește în timp admiratorii și exegeții, care se miră de vitalitatea ei. Nimeni din critici

nu contestă că poezia lui de pînă la 1940, adunată în volumul de debut "Interior cosmic" și apreciată înalt de profesorii săi Tudor Vianu și George Călinescu, este înrudită cu lirica baco-viană.

Poezia "Toamna", bunăoară, nu este reductibilă la o idee clară, unică și imposibil de tăgăduit. Acest principiu de creație vine mai curînd din simbolism, din estetica lui Stephane Mallarme, conform căreia "a numi un lucru înseamnă a suprima trei sferturi din plăcerea poemului, care stă în ghicirea treptată. A-l sugera - iată visul". Poezia lui George Meniuc, în descendența simbolismului tirziu, este o artă a metaforei simbolice, a aluzivului, a explorării stărilor sufletești obscure și contradictorii: "Eu cînt să nu mă-nece disperarea".

Vlad VLAS
(Continuare în pag. 6)

Profesorii sunt pe cale să redevină

CEI MAI IUBIȚI DINTRE PĂMÂNTENI

Rămâi stupefiat de cât dispreț și câtă desconsiderare pot emana gușile unor ființe ce se consideră legate profesional de învățământ, când auzi și citești despre inițiativele privitoare la impozitarea sumelor obținute de unii profesori, în număr foarte mic, de altfel, la nivelul colectivelor didactice, din pregătirea anumitor elevi.

Asemenea inițiative nu sunt în premieră, ele fiind lansate mai întai în vremea anilor lumină, când partidul dădea o înaltă apreciere dascălilor natunii și reluate în vremea domniei peste finanțe a lui Florin

Georgescu, ministru despre care presa vremii susținea că trebuie să fi avut probleme mari cu unii dintre profesori de-i pune la plată atunci când i-au căzut în mână.

Mai întai, să punem ordine în lucruri. Este drept că într-o țară civilizată legea spune că orice beneficiu obținut se impozitează, adică o parte din beneficiul respectiv trebuie dat statului pentru a-l face capabil să suporte cheltuielile și activitățile la care se angajează. Din acest punct de vedere, tendința în discuție devine firească, legală și necesară. Da, dar asta într-o țară normală, în care guvernul nu batjocorește oamenii prin orice mijloace, ci îi protejează, și face posibilă asigurarea unor condiții de viață măcar decente

pentru fiecare component al nației. Într-un stat normal, într-o țară în care dascălilor sunt respectați de către reprezentanții societății, în genere, nu se zbat după pregătiri și meditații, salariul cu care sunt retribuiți fiindu-le mai mult decât îndestulător. Vin aici cu exemple concrete: un prieten de-al meu din Franța, profesor de fizică, avea în 1997 un salariu de 22 de ori mai mare decât al meu din aceea vreme. Eu am ajuns atunci în Franța la solicitarea unui grup de francezi ce aveau relații cu sate românești. Pentru ceea ce am făcut acolo, timp de zece zile de lucru efectiv,

Prof. Gheorghe BLAGA
(Continuare în pag. 6)

FERESTRE SPRE EUROPA

În perioada 23-30 ianuarie 2005 s-a desfășurat la Orihuela- Alicante, Spania, cea de-a doua întâlnire de lucru din cadrul proiectului European "Medii de viață europene: diferențele care ne apropie", parteneriat în care școala românească a fost reprezentată de Grupul școlar "Vasile Sav" din Roman.

"Medii de viață europene: diferențele care ne apropie" este un proiect de tip Comenius 1, finanțat de Uniunea Europeană prin programul pentru educație Socrates. Proiectul a fost aprobat în iulie 2004 și se va desfășura de-a lungul a trei ani din septembrie 2004 până în iulie 2007. Școlile partenere în proiect sunt: Centre Scolaire du Sacre Coeur- Charleroi, Belgia- coordonator transnațional: prof. Philippe Willock; Grupul Școlar "Vasile Sav"- Roman, România; "Sveti Kliment Ohridski"- Blagoevgrad, Bulgaria; Instituto de Educacion Secundaria (IES).

Ca proiect pluridisciplinar, obiectivul său principal este cunoașterea de către elevi prin intermediul studiului comparativ istoric, geografic, biologic și socio- cultural a mediilor de viață din orașele și regiunile școlilor partenere. Prin derularea acestui proiect se urmărește educarea elevilor în spiritul conștientizării necesității păstrării unei cât mai bune calități a vieții, a respectului față de patrimoniul natural și cultural, promovarea cunoașterii diferitelor limbi din UE, deschiderea spre diferite moduri de viață, cultivarea respectului față de celălalt și realizarea schimburilor de experiență didactică și educativă între profesorii și elevii diferitelor state europene. Derularea unui proiect de o asemenea anvergură impune angrenarea unui număr cât mai mare de profesori (15) și elevi (120). De aceea s-a recurs la modalitatea de lucru în echipă, pentru a încuraja inițiativa îndreptată spre acțiuni pozitive ale celor implicați, care exclud pasivitatea, întăresc voința și pun în valoare creativitatea atât a fiecăruia în parte cât și a grupului în ansamblu.

Sedintele de lucru de la Orihuela, Spania, au fost structurate pe două direcții: probleme administrative în cadrul cărora s-a finalizat formularul de reînnoire a candidaturii pentru anul 2005- 2006, s-au dezbătut grilele de evaluare a proiectului în vederea completării raportului final de evaluare din anul 2005, s-a discutat programul vizitei de lucru din aprilie 2005 din România, s-a fixat forma finală a produsului primului an de activitate, un calendar școlar gen triptic care cuprinde date despre proiect și școlile implicate și probleme de specialitate în cadrul cărora au fost prezentate materialele realizate până la această dată de fiecare școală parteneră. S-au pus bazele inițierii unei corespondențe între elevii români și cei spanioli, pe baza unui proiect tematic, după modelul celei începute deja cu elevii de la Centrul Școlar Sacre- Coeur din Belgia.

Prin activitățile desfășurate și materialele prezentate la întrunirea de lucru de la Orihuela, Grupul Școlar "Vasile Sav" din Roman dovedește deschidere spre nou, spre un învățământ modern, în spirit european.

Prof. Carmen LOZONSCHI
Grup Școlar "Vasile Sav" Roman, participantă la întrunirea de lucru, Orihuela, Alicante- Spania

ȘCOALA DE ARTE ȘI MESERII ÎN LUPTĂ CU ȘOMAJUL

Școala românească încearcă să țină pasul cu ritmul trepidant al lumii într-o nestăvilită schimbare. Forme noi iau locul celor care nu-și mai probează utilitatea în condițiile prezente. Școlile de arte și meserii sunt o formă alternativă la studiile liceale. Între

a-și toci coatele pe băncile școlii și a învăța o meserie, majoritatea elevilor preferă ultima soluție. Cine știe să facă bine ceva are deseori mai multe șanse de a-și găsi o slujbă decât absolvenții cu diplomă de bacalaureat sau diplomă universitară. Școala de Arte și Meserii a Colegiului Tehnic Danubiana-Roman- continuă și dă noi dimensiuni unei tradiții a instruirii. Este o tentativă de a descoperi soluții la provocarea dură a timpului.

- Domnule Director, ce exprimă titulatura Colegiului Danubiana?

- Colegiul Tehnic Danubiana poartă această denumire din toamna anului 2004. Anterior s-a numit Liceul de Industrie

Alimentară, Grup Școlar, iar din această toamnă- Colegiul Tehnic și răspunde cerințelor de dezvoltare socială și profesională a tinerilor și adulților din zona Roman.

- Ce este Școala de Arte și Meserii?

- Ca formă de învățământ a demarat în anul școlar 2003-2004. Este structurată pe 3

profesională nu mai este specifică unei singure meserii ci asigură creșterea șanselor- absolvenții pot obține mai multe calificări.

- Ce specializări se pregătesc în cadrul Colegiului Tehnic și cum decurge procesul instruirii în cadrul Colegiului?

- Colegiul Tehnic Danubiana a devenit, prin programul

care a opțiunilor elevilor pentru învățământ profesional, identificarea necesităților agenților economici din zonă și a tendințelor locale de dezvoltare pe diferite domenii economice, realizarea ofertei educaționale în corelare cu necesitățile identificate. S-a eliminat din oferta educațională a școlii calificări precum mecanică și electrotehnică pentru care nu mai există cereri pe piața forței de muncă și am corelat oferta școlii cu priorități zonale de dezvoltare stabilite prin Planul Local de Acțiune.

- Există perspective reale de angajare pentru absolvenții Școlii de Arte și Meserii din cadrul Colegiului Tehnic Danubiana?

- În acest an școlar 2004-2005 am încheiat contracte de parteneriat cu 21 de agenți economici din zona Roman care asigură locuri de instruire practică pentru elevii Colegiului, iar o mare parte dintre acești agenți economici și-au manifestat interesul pentru angajarea absolvenților. Dintre absolvenții din 2004, un procent de 60% și-au găsit câte un loc de muncă, o parte dintre absolvenții profilului textile- pielărie au fost angajați de agenții economici parteneri și colaboratori.

Avem în vedere și în acest an realizarea unui firg al locurilor de muncă pentru viitorii absolvenți- având în vedere faptul că agenții economici au posibilitatea să intervină în legătură cu modul în care sunt elaborate standardele, competențele pe care trebuie să le aibă absolvenții din cadrul Școlii de Arte și Meserii.

A consemnat Prof. Valerian PERCĂ

Convorbire cu prof. Leonard Vacaru, director al Colegiului Tehnic - Danubiana Roman

niveluri- elevii pot ieși din sistem și după primul nivel și după al doilea- cu susținerea unui examen de absolvire care le dă dreptul să se angajeze. Examenul de absolvire conferă celor care îl promovează calificarea de tehnician iar bacalaureatul, dreptul să-și continue studiile în învățământul superior. Spre deosebire de sistemul de școlarizare anterior, ruta SAM asigură un sistem de formare mai flexibil, permițând schimbarea opțiunii profesionale pe parcursul școlarizării. Pregătirea

PHARE T VET, școală pilot asigurând pregătirea elevilor în două domenii prioritare: resurse naturale și protecția mediului (industrie alimentară) și servicii, fiind singurul furnizor pentru formarea continuă- pentru nivelurile 1, 2 și 3 de calificare iar prin Planul Regional de Acțiune pentru Regiunea N- E este unitatea școlară ce asigură asistența metodică în domeniul industriei alimentare.

Prin proiectul PHARE T VET- cadrele didactice din cadrul Colegiului au participat la sesiuni de formare pentru dezvoltarea și implementarea tehnologiilor moderne de predare- învățare, procesul instructiv orientându-se spre îmbunătățirea experienței de învățare a elevilor, spre implicarea lor activă în procesul de învățare.

- Au meseriile pregătite de SAM căutare? Agenții economici se angajează într-un anumit mod față de viitorii absolvenți?

- Selecția calificărilor viitorilor absolvenți s-a realizat în urma unei analize de marketing care a avut ca obiective identifi-

CEREM UN NOU STATUT AL DASCĂLILOR!

(Urmare din pag. 1)

obișnuință de a critica întruna învățământul preuniversitar. Sintagma că profesorii sunt o categorie coruptă este o aberație. Prezumția de nevinovăție trebuie să existe și în învățământ. Toate frustrările sunt îndreptate spre profesori. Unii au uitat că salariile celor din preuniversitar nu trec de 100- 150 de euro, că suntem expuși la agresiunile verbale și fizice ale părinților, elevilor și priete-

nilor acestora.

Actuala putere și-a afirmat înaintea și după cîștigarea alegerilor, în repetate rînduri, bunele intenții pe care le are în domeniul învățământului. Ei au sarcina să facă ceea ce trebuie făcut și repede, pentru cei care slujesc sistemul, pentru că timpul nu așteaptă.

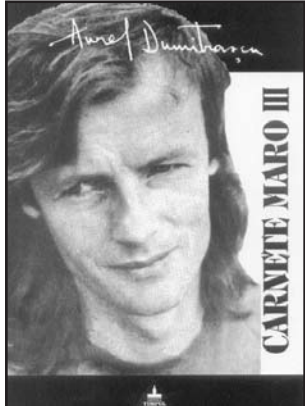
Dați dascălilor ceea ce e al lor! Dați-ne respectul cuvenit!

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

AUREL DUMITRAȘCU: "CAIETE MARO III"

(Urmare din numărul trecut)

În vederea susținerii părerii proprii (iată câteva: "Ideea de poet fără cultură este un afront adus culturii și civilizației"; "de la 15 ani nu mă gîndesc decît la poezie... / pentru mine poezia este forma superioară de a iubi"; "poezia, dacă este ființa ta, nu o trece niciodată pe plan secund"; "ai să-ți scrii cărțile cu tot ce este viu și curat în tine, pînă la capăt"), poetul nu pierde din vedere să noteze fragmente din cronicile scrise la

apariția primei sale cărți (Marin Mincu: "Prin volumul "Biblioteca din Nord", facem cunoștință cu un poet original/.../Aurel Dumitrașcu este un poet despre care sînt sigur că se va vorbi de acum înainte";

Geo Bogza: "Cartea mi-a plăcut"; Radu Săplăcan: "Un poet singular și profund" ș.a.) sau din corespondența purtată cu mari personalități ale vieții culturale, socotite adevărate modele de conduită morală (Octavian Paler: "Biblioteca din

vers al dumneavoastră" ș.a.)

O altă obsesie a poetului este dragostea sa, "nu numai decît erotică", pentru IRINA, rezervîndu-i capitole separate, individualizate și grafic ("Irina", "Prințesa", "Drum la Iași") și de a cărei comportare, în final, va

Note de lector

Nord" vă dă de gol, singularizîndu-vă printre poeții tineri..."; Nicolae Steinhardt: "O prietenă a mea, din Elveția, a scris un lung și frumos studiu despre Eminescu. Mi-a făcut cîinstea să-mi ceară un cuvînt- înainte/.../ Drept motto/ .../ am pus un

fi dezamăgit și obligat să afirme: "Numai poezia. Ce amestec au aici femeile? Nici una. Nu merită să te dăruiești decît artei. Zeii ar trebui să le pedepsească pe toate acelea care vor să urîțească sufletul unui poet".

Ultima obsesie la care ne referim acum, din lipsa de spațiu, este cea mai importantă din punct de vedere documentar, fie că Aurel Dumitrașcu se referă la: micile aranjamente ce se făceau cu prilejul decernării premiilor la concursuri literare, chiar și cînd concurenții erau copii; modul în care se tipăreau cărțile ciuntite de cenzură; urmărirea și intimidarea intelectualilor de către securitate; privațiunile materiale și culturale la care erau supuși românii în timpul dictaturii; transformările social - politice ce se produceau în țările comuniste din Estul Europei, ajungînd să exclare: "Gorbaciov se dovedește un fel

de Mesia al Estului". Toată această parte a cărții este scrisă pamfletar, poetul cu firea-i recunoscută ("... nu lauzi decît cu măsură, punînd în lumină căderile și trucurile unor texte slabe"), nu iartă pe nimeni, nici cînd este vorba de prietenii săi, colegi în ale scrisului, convins fiind că anumite comportamente ale acestora sînt rodul educației. Și, ca orice intelectual autentic, atent la tot ceea ce se întîmplă în lume, poetul este convins că ceva se va schimba și în România și va nota în primăvara anului 1989: "Aștept să se schimbe România la față".

Constantin TOMȘA

DRAGOBETELE, ÎN LUPTA DREAPTĂ CU VALENTINE'S DAY

Dragobetele, sărbătoarea autohtonă a iubirii și-a trăit împlinirea la 10 zile fix de la plecarea occidentalilor Zile a Îndrăgostiților. Au fost liceeni care, spre binele sufletului lor veșnic îndrăgostit au ales să petreacă amândouă sărbătorile. Iubire să fie!

Dragobetele - în fond la fel de erotic ca și Valentine's Day - a fost resuscitat dintr-un impuls național și nu e rău. Adică, de ce să importăm iubire de la yankei când avem și noi berechet? Dragobetele nu este străin de tradițiile noastre precreeștine. În popor, se crede că această zi este una a

imperecherii. Zia în care flăcăii fugăresc llenile, până când una câte una, junele se lasă prinse de cine trebuie. În "calendarul poporului român", se spune că Dragobetele face parte "dintr-un posibil cult al unei zeițe a fecundității. Pe lângă valențele de divinitate protectoare a păsărilor, Dragobetele este o sărbătoare legată de renașterea omului și a naturii."

De pildă, în seara dinspre Dragobete, în comunitățile rurale-inclusiv în zona Moldovei-tinerile, punând apă și busuioac într-un vas, rostesc descântece, cuvinte magice. Apoi stropesc așternutul cu apa descântată în speranța că își vor visa iubitul. În unele locuri, există obiceiul ca în zia

de Dragobete (24 februarie) băieții și fetele îmbrăcați în costume naționale, să urce pe cea mai înaltă colină din sat. Aici spun snoave, adună ghiocel și își oferă primele flori ale primăverii, chiar primul sărut în văzul comunității, ca semn al renașterii la o nouă viață, la un nou început.

În alte regiuni ale țării, potrivit credinței populare, în această zi li se recomandă bărbatilor să nu le supere pe femei. Se spune că nu le merge bine tot anul. Tot de zia autohtonului Dragobete, fetele trebuie să-și

găsească parteneri pentru anul ce vine. Iar dacă în această zi nu se va întâlni fata ce vreun băiat, se crede că nu va fi iubită tot anul. Ferească Dumnezeu! Că sunt și gregari care își fracturează nevestele de Dragobete, asta e deja altă poveste destul de tristă! Este?

Dumitru RUSU

A FI SAU A NU FI DASCĂL

Odilemă pentru toți cei care trudim, cu dăruire și stăruință, în școli sau licee. Ne întrebăm, tot mai des, dacă mai merită să continuăm să ne punem în slujba sistemului răbdarea, pasiunea, talentul și tactul nostru de pedagogi. Și toate aceste frământări apar tocmai din dorința noastră de a fi mereu mai buni, mai competitivi, mai aproape de ceea ce înseamnă un profesionist modern.

Dar cum să atingi aceste frumoase țeluri când, din păcate, pregătirea profesională nu este suficientă, dacă nu este susținută de o dotare corespunzătoare a locului unde ne desfășurăm activitatea? Iar acest loc e școala

care, în cele mai multe cazuri, suferă enorm din cauza lipsurilor materiale. Lucrăm cu hârti vechi, rupte, care nici măcar nu mai sunt conforme cu realitatea actuală, folosim laboratoare prost utilizate sau cu tot felul de improvizatii. Nu avem săli de sport, ceea ce este grav, dar și trist, deoarece activitatea fizică este mai mult decât necesară pentru elevii noștri, care își petrec tot mai mult timp în fața calculatorului. Să nu mai vorbim de mobilierul vechi, care dă un aspect "antic" școlilor. Tot ce se mai face, din punctul de vedere al modernizării școlilor este doar cu ajutorul părinților, care s-au cam săturat să contribuie pentru dotarea, igienizarea sau repararea școlilor.

Și cum să mai vrei să rămii în învățământ, când nici elevii nu mai au interes și dorința de a învăța, atrași fiind de "mirajul" vieții îmbelșugate "de dincolo"? Pleacă românii pe rupe în Vest și, deși acolo muncesc din greu, nu glumă, spun, oricui îi întreabă, cât este de bine și ce de bani au câștigat. Copiii, rămași acasă, nu au altă dorință mai mare decât să termine cât mai repede școala și să plece și ei acolo. Iar de aici pînă la superficialitate, plictiseală și dezinteres nu e decât un pas.

Nici salariile dascălilor nu sunt motivante pentru cei care termină studiile și s-ar putea gândi să intre în sistem. Mulți dintre tineri preferă să facă orice altceva decât să fie cadre didactice. Realitatea este prea dură, totul este legat, pînă la urmă, de bani și apostolatul nu prea mai este la mare căutare. Păcat, căci noi, dascălii, suntem cei care mai putem face ceva pentru a schimba lucrurile în bine. Pentru că, totuși, noi suntem "luminatorii" minților tuturor, nu-i așa?

Manuela ANGHELINA

Retrospectiva învățămîntului nemțean

LUNA FEBRUARIE

În Neamț, 331 de dascăli au depus cereri pentru obținerea građației de merit, dar numai 179 din solicitări vor fi soluționate favorabil, în funcție de punctajele obținute de candidați. Câștigătorii vor beneficia, în următorii patru ani, de un spor de 20 la sută din salariul de bază. Građația de merit recompensează dascălii cu rezultate în activitatea didactică, managerială, de derulare a unor proiecte cu finanțare externă sau de perfecționare profesională.

● Aproape 6000 de elevi nemțeni, din peste 100 de școli, s-au înscris la concursul de matematică aplicată "Cangurul". Ediția din acest an, dedicată marelui scriitor Jules Verne, va avea loc pe 17 martie. Concursul se adresează elevilor din clasele II- XII și constă în rezolvarea unor teste de tip grilă.

● 86 de școli din Neamț vor avea apă curentă, datorită unui program finanțat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Toate unitățile școlare vizate sînt din mediul rural. Pînă la sfîrșitul acestui an, vor fi finalizate lucrările la 21 de școli, din comunele Hangu, Cîndești, Bîra, Icușești, Ștefan cel Mare, Mărgineni, Păstrăveni, Dragomirești, Tupilați, Piatra Șoimului, Bîrgăuani și Costișa.

● Primele trei semifinalele ale concursului Preuniversitar (ciclul primar) sînt echipele Școlilor 5, 2 și 10 din Piatra Neamț. Anul acesta, competiția se desfășoară cu o singură probă: cultură generală. Pînă acum, au participat la fazele preliminare 11 școli din Piatra Neamț.

● Sindicaliștii din învățământ nu vor semna contractul colectiv de muncă dacă Guvernul nu va reveni asupra deciziei de a nu majora cu 17% salariile în 2005. Dascălii ar trebui să se mulțumească doar cu indexarea de 12% a salariilor, acordată tuturor bugetarilor, conform Ordonanței 9/ 2005. Reprezentanții Federației Sindicatelor Libere din Învățămînt au solicitat sprijinul președintelui României, Traian Băsescu, pentru medierea conflictului cu Guvernul, după ce liderii sindicali au votat pentru declanșarea grevei generale, în cazul în care nu vor fi reluate discuțiile privind majorările salariale.

● A fost lansat site-ul www.calificativ.ro, pe care elevii și părinții acestora au posibilitatea să acorde calificative profesorilor. În funcție de notele primite, dascălii pot fi incluși în categoria slab, bun, foarte bun sau popular.

● Elevii și studenții nemțeni care vor să se înscrie la ediția din acest an a programului Euro 200 de subvenționare pentru achiziționarea unui calculator trebuie să depună dosarele la secretariatele școlilor sau universităților pînă la 31 martie. Cei care s-au înscris și anul trecut trebuie să-și reactualizeze dosarul cu adeverințele de venit ale părinților pentru luna anterioară depunerii cererilor.

Mihaela DRĂGOI

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Religia în era globalizării

Apărută la Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2003, lucrarea Religia în era globalizării a distinsului prof. univ.dr. Andrei Marga, reprezintă reflecția unui om de formație filosofică asupra unei teme cruciale din viața noastră: globalizarea. Cartea conține 287 de pagini și este structurată în 11 capitole după cum urmează: I.

Ce este și ce ne pretinde globalizarea? II. Noua pondere filosofică a religiei III. Diagnoze ale situației religiei IV. O diagnoză a influenței actuale a religiilor V. O diagnoză a situației religioase a timpului VI. Iisus în noile abordări creștine și iudaice

VII. Revenirea la triumful ierusalim, Atena, Roma VIII. Baze pentru dialogul religiilor monoteiste IX. Asumarea finitudinii X. Dumnezeu astăzi XI. Religia în era globalizării. Încheiere.

Folosindu-și experiența de rector al

Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, universitate cu o complexă structură a studiilor teologice, autorul răspunde provocărilor lumii contemporane privitoare la ideea menținerii specificului cultural-național în contextul globalizării. Cum se menționează în Cuvânt înainte, lucrarea a apărut observând evoluția ce a dus la reconsiderarea întregii abordări moderne a religiei.

Fără a se pretinde o lucrare de teologie, cartea răspunde la întrebări grave: ce înseamnă de fapt și ce ne pretinde globalizarea? Care este ponderea religiei în modernitatea târzie? Care este situația religiei și situația religioasă a timpului nostru? Care este impactul religiilor în situația politică a lumii de astăzi și în evoluția spre unificarea europeană? Ce schimbări se produc în etică în era globalizării și prin ce mijloace intelectuale se realizează? etc.

Trăim situația istorică a globalizării nu numai economice ci și a produselor ideatice și spirituale. Mai mult decât în epocile anterioare, astăzi, într-o eră a globalizării,

se resimte conștiința unității valorilor. Diferențierea și autonomia trebuie protejate. Religiile sunt plasate, la rândul lor, într-o concurență în lumea globalizată și au șanse pe termen lung numai preluând în conștiința lor de sine condițiile în care sunt promovate.

**DUBITO ERGO
COGITO**

„Religia s-a globalizat cea dintâi. Reprezentanți și viziuni religioase se află de multă vreme în competiție globală... Religia civilizației noastre a înregistrat ea însăși înnoiri... În lumea pe cale de globalizare religia însăși este confruntată cu solicitări noi...”, subliniază autorul.

Volumul de față își propune să răspundă la întrebări arzătoare pornind de la analize de referință în dezbaterile teologice contemporane. Pentru dezvoltare nu e de ajuns numai știința. Mai sunt

necesare medierea reflexivă și acțiunea luminată. Vittorio Hösle susține că mijlocul prin care se poate depăși „criza contemporană” îl constituie rațiunea și credința în valori și datorii morale.

Într-o serie de conferințe susținute la Viena și Edinburgh, filosoful canadian Charles Taylor tratează felul în care se trăiește religiozitatea într-o epocă a secularizării.

Analizând un sondaj realizat în perioada 1999-2000 se observă că la scara Europei 48% dintre cetățeni se declară foarte religioși, 17% religioși, 12% mai puțin religioși și 23% nereligioși. Cea mai mare încredere o au în sistemul de educație, apoi în sănătate, armată, biserică, poliție, organizații sindicale. Țările ai căror membri fac parte dintr-o comunitate religioasă: Malta 99%, România 99%, Grecia 97%, Polonia 95%, Olanda 45%, Cehia 34%, Estonia 24%. Rezultă că Europa nu este un continent unitar din punct de vedere socio-religios. Creștinismul aparține istoriei Europei, rolul său

afându-se într-o schimbare profundă în timp. Credința religioasă câștigă o nouă pondere, iar religia are o nouă răspundere. Teologii de anvergură ai erei globalizării conștientizează această realitate căutând să și-o asume. Mai mult ca oricând filosofia și teologia au nevoie una de alta.

Conștientizând faptul că lucrarea d-lui prof. dr. Andrei Marga tratează o temă a vieții noastre, dar una care le întrece pe toate celelalte, o recomandăm călduros tuturor celor interesați să afe răspunsuri la întrebările ce-i preocupă.

Lansarea volumului va avea loc la Piatra-Neamț, în prezența autorului, la o dată ce va fi anunțată ulterior.

Drd. Mihai FLOROAI,
profesor la Școala „Spiru Haret”
Piatra Neamț

PĂȘIND SPRE DINCOLO DE TIMPURI...

Moto: "Voința noastră și destinul merg atât de opus încât planurile mereu ne sunt răsturnate."
(Shakespeare)

Adio, dar rămâi cu noi!

Când eram copil, credeam că atunci când cerul se luminează de fulgere, îngerii își varsă furia pe noi. Dar n-am înțeles niciodată de ce îngerii sunt furioși, pentru că în mintea mea ei sunt cele mai senine creaturi. Și totuși, poate că îngerii sunt furioși pe ceea ce noi ne facem nouă înșine atunci când refuzăm, sau nu suntem încă pregătiți să credem, că viitorul nostru este un destin creat și asumat.

Suntem mereu prea grăbiți, suntem mereu în întârziere, mereu trebuie să mai scriem „un tabel, o situație statistică, o...” și nu ne permitem LUXUL de a sta o clipă de vorbă cu cel de lângă noi, să poposim o clipă lângă sufletul lui încărcat, să fim omenoși (vine de la om/oa...me...ni?) și deodată vine ca un trăznet cumplita veste „el nu mai e printre noi!” și ne pare mult prea rău și nu mai putem face nimic și așa ne mai amintim ce trecători făloși suntem prin astă lume... Ar trebui să continui să mă bucur de cât de reușit a fost Simpozionul „Ștefan Procopiu” din acest an, care, la cea de-a XIV-a ediție a înregistrat și „cântecul de lebedă” bazat pe un minuțios studiu, despre cum să eficientizăm timpul nostru și al elevilor, prezentat la Secțiunea metodică de valorosul și mult regretatul profesor VALERIU PINTILIE care, prea nedrept și prea devreme a plecat „dincolo” în acea dimensiune despre care noi- fizicienii- credem că există și că poate acolo e mai bine!!! Nu pot decât să-mi strâng în inimă frânturile de imagini și vorbe, dragul meu coleg plecat și să regret amar TIMPUL despre care ne-ai vorbit și care chiar atunci curgea pe lângă noi, tăcut și hoț ca-ntotdeauna, pregătind un sufletesc și întunecat tsunami. Iartă-mă și iartă-ne drag coleg, dar noi credem că te-ai dus să-l întâlnești pe Ștefan Procopiu alături de suita de mari fizicieni ce s-au perindat prin această lume și care au luat cu ei dincolo atâtea răspunsuri profunde la atâtea taine și la rostul acestui furnicar grăbit! Adio, dar rămâi cu noi, în inimile și în mințile noastre, drag coleg, plecat prea devreme!!

Prof. Niculina NIȚĂ

PUNTE ÎNTRE VALORILE UNUI SISTEM

Moto: „Destinul omului este creația” (Lucian Blaga)

Suștinerea unui examen de grad didactic I de către una din colegele noastre a adus pe la noi, în Neamț, două cadre didactice universitare de la Facultatea de Fizică din Iași, din rândul celor mai valoroși exponenți: conf.dr.Ovidiu Căltun și prof. dr. Alexandru Stancu. Profitând de acest prilej, am organizat o întâlnire metodică la CCD Neamț, la care au participat profesorii de fizică- metodiști și șefi de catedre și comisii din

Piatra Neamț. Fără să-și propună o ierarhizare a valorilor promovate de componentele pe niveluri ale sistemului învățământului, activitatea a depășit simpla inițiativă și formalismul, dovedindu-se a fi profund metodic-aplicativă prin spiritul deschis, prin stabilirea de relații interpersonale și prin valorificarea potențialului creativ și dorința de autodepășire ce a devenit o nevoie obsedantă a noastră- acei "fericiți" slujitori ai Ariei curriculare "Matematică și Științe" (De ce oare? Pentru cât timp?).

S-au dezbătut probleme legate de: calitatea și obiectivitatea evaluării cadrelor didactice (și cu prilejul concursurilor de titularizare), perspective și direcțiile de acțiune ale sistemului învățământului românesc în baza recomandărilor semnate de ministrii educației din țările participante la Conferința de la Bologna (reducerea duratei de studiu universitar și creșterea duratei alocate specializării- licențe, masterate: master și psihopedagogie sau master și școală doctorală, doctorate etc.), despre Programul de cercetare "PC6" cu finanțare europeană, lansat de Universitatea "Al.I.Cuza" pe tema "Magnetism molecular", despre Simpozionul național pe tema evaluării ce va avea loc la Iași- Univ. "Al.I.Cuza" pe 21 mai, despre marile oportunități ce le oferă acum Facultatea de Fizică, viitorilor studenți: Majoritatea au contracte f.f.bine plătite cu străinătatea.Deci, spre Facultatea de Fizică!

INFORMARE PRIVIND ACTIVITATEA DE COLABORARE CU COMUNITATEA LOCALĂ ȘI DEZVOLTAREA PE BAZĂ DE PROIECTE

In contextul unei societăți în schimbare, operând modificări de formă și de fond la nivelul tuturor subsistemelor sale, procesul de învățământ care se desfășoară în Colegiul Național "Roman - Vodă" și-a asumat o nouă perspectivă asupra funcționării și evoluției sale.

În cadrul acestei perspective inedite, parteneriatul educațional a devenit o prioritate a strategiilor orientate către dezvoltarea educației românești. Dată fiind atât complexitatea și gradul de dificultate al problemelor cu care școala se confruntă, cât și impactul inerent al educației școlare asupra întregului sistem social, dificultățile prezente și-au găsit rezolvarea prin colaborarea, cooperarea și parteneriatul încheiat cu instituții aparținând unor categorii extrem de largi.

Privind responsabilitățile specifice pe care unitatea noastră școlară și, respectiv, autoritățile locale, sunt chemate să și le asume în cadrul unei comunități, tipul și caracterul relațiilor dintre ele au un impact semnificativ atât asupra parteneriatului educațional, cât și asupra rezolvării multiplelor probleme cu care

comunitatea se confruntă.

Astfel, Colegiul Național "Roman - Vodă" a avut o permanentă colaborare și o foarte bună cooperare cu Primăria Roman, cu autoritățile centrale, cu organizațiile non-guvernamentale ("Clubul Ecologic Roman", "Femina 2000", "Asociația de Inițiativă Locală Roman", "Asociația Francofonă Roman", "Asociația "People to People"), și cu diferiți agenți economici și societăți comerciale (Petrotub, Romanceram, Elerom, Norvic), care au oferit un sprijin concretizat prin: fonduri, resurse materiale, combustibil; donații pentru ameliorarea bazei materiale; facilitarea obținerii unor resurse financiare extrabugetare; organizarea activităților școlare; alocarea unor spații și terenuri în folosința școlii.

Pentru menținerea unei permanente legături cu comunitatea locală, consiliul de administrație al colegiului nostru a adoptat o serie de măsuri cu caracter local, având următoarele obiective: ameliorarea modalităților de informare adresate organizațiilor și instituțiilor; elaborarea de programe și proiecte de dezvoltare școlară, în funcție de nevoile de educație ale comunității; asigurarea participării reprezentanților acestor instituții la întâlniri cu: personalul școlii, părinții elevilor, reprezentanți ai altor instituții comunitare; încurajarea inițiativei comitetului de părinți, ca posibilă interfață între unitatea școlară și autoritățile locale; organizarea unor activități extrașcolare în colaborare cu comunitatea locală; organizarea unor acțiuni de interes comunitar în colaborare cu autoritățile locale și celelalte instituții ale comunității; elaborarea și aplicarea sistematică a unor proiecte centrate pe parteneriatul cu părinții; creșterea inițiativei și implicarea managerilor școlii în sensibilizarea și atragerea familiei; transformarea consiliului părinților într-o structură dinamică și activă; diseminarea unor informații clare cu privire la școală, activitățile și problemele ei; ofertarea unor servicii educaționale adresate comunității locale în spiritul beneficiului reciproc.

În ultimii trei ani, la inițiativa conducerii școlii și prin activități susținute ale cadrelor didactice și elevilor, instituția noastră s-a implicat în programe și proiecte de parteneriat școlar educațional european: Grundtvig, Comenius, Lingua, realizând multiple acțiuni în colaborare cu diverse instituții și organizații din țările europene: Scoția, Irlanda, Spania, Malta, Franța, Finlanda, Italia, Marea Britanie. Astfel au fost realizate proiecte de dezvoltare școlară, rețele tematice, proiecte lingvistice, de educație a adulților, de formare și reconversie profesională, având ca obiectiv principal creșterea calității învățământului românesc și integrarea dimensiunii europene în educație.

O inovație în instituția noastră o reprezintă înființarea a două organizații non-guvernamentale: "Asociația Părinților Elevilor Colegiului Național "Roman - Vodă" și "Centrul pentru Educarea Continuă a Adulților", având drept scop: dezvoltarea democrației și egalitatea șanselor; combaterea excluziunii sociale; formarea adulților în diferite domenii de activitate; realizarea de parteneriate cu reprezentanți ai instituțiilor comunității locale; asigurarea serviciilor de consultanță și perfecționare în domeniul educației, sănătății, managementul proiectelor, servicii.

Prof. Irina ILIE
Prof. Viorel STAN

Pagină realizată de prof. Niculina Niță- CCD Neamț

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

O pasionată slujitoare a școlii românești, ALICE VOINESCU

Anul 2005 a fost proclamat, la inițiativa Consiliului European, "Anul Internațional al Cetățeniei prin Educație". În condițiile începutului de veac 21, este vorba de o multiplă cetățenie: cea națională- care trebuie consolidată și păstrată- și cea europeană, cea euro-atlantică și cea planetară- care trebuie zidite. În acest demers, noi și omenirea găsim în pedagogia românească valoroase premise.

Ne vom strădui să depistăm câteva aspecte actuale în creația teoretică și practică a învățatei profesoare Alice Voinescu (născută Steriad), pe care cultura română o sărbătorește acum la 120 de ani de la naștere. S-a născut la 10 februarie 1885, în Turnu- Severin. A studiat filosofia la București, absolvind în 1908, apreciată de profesorii Titu Maiorescu, P.P. Negulescu, C. Rădulescu Motru ș.c.l. Și-a continuat studiile la Leipzig, Marburg și Paris. Obține titlul de doctor în filosofie în 1913, cu teza "L'interpretation de la doc-

trine de Kant par l'Ecole de Marburg", publicată imediat de conducerea Sorbonei și răspândită la toate principalele universități ale lumii. Cartea a fost tradusă și publicată la noi abia în 1999, cu titlul "Kant și Școala de la Marburg", 268 pagini. E prima româncă doctor în filosofie.

Deși a avut oferte să rămână în slujba unor universități din Franța, Germania și SUA, a refuzat și a venit în țară. Aici, cu toate că a fost propusă și susținută de C. Rădulescu- Motru, nu a fost acceptată la Facultatea de Filosofie din București. A predat în învățământul secundar (liceal) din București până în 1922, când a fost numită, la propunerea lui C. Rădulescu, ca profesoară de estetică și istoria literaturii dramatice la Conservatorul Regal de Muzică și Artă Dramatică. De aici este alungată, în februarie 1948, sub pretext că ar fi "regalistă" (fusesse prietenă bună cu Regina Maria).

Vede filosofia ca "năzuință spre înțelepciune, ca instrument de atingere a țelului comun al conștiințelor curate: "unirea tuturor popoarelor într-o singură împărăție a spiritelor".

Vocația-i înăscută de profesoară a fost recunoscută de mari personalități ale culturii românești: "admirabilă profesoară" (Victor Eftimiu); mare intelectuală, mare conferențiară, profesoară celebră" (Al. Paleologu); "profesoară iubită și adorată" (Geo Bogza); "mare profesoară de teatru" (I. Zamfirescu).

Ea însăși era conștientă de înzestrarea ei didactică: "am pus în scrierile mele și o pasiune a mea de educatoare". Simțea moștenirea de la bunicii ei matern, cunoscutul Petrache Poenaru.

Într-adevăr, toate cărțile ei sunt impregnate de spirit educativ și didactic. Acestea sunt: Montaigne- omul și opera (1936); Aspecte din teatrul contemporan (1941); Eschil (1946). După detenția politică dintre aprilie 1951 și noiembrie 1952 și domiciliul obligatoriu în satul Costești (lângă Tg. Frumos), în perioada noiembrie 1952- ianuarie, a continuat să traducă și să scrie. A continuat însemnările din "Jurnal" început în 1929 și încheiat cu 32 de zile înainte de a pleca pe alt tărâm (4 ianuarie 1961). A scris o carte de pedagogie între

1950 - 1957, intitulată "Scrisoare către Fiul și Fiica mea". Între 1960 și 1961 a scris cartea "Dialoguri cu eroii tragici". Acestea au fost publicate post-mortem. Transcriem câteva gânduri pedagogice de actualitate:

"Gîndul nostru să fie îndreptat spre viitor, adică cum să creștem adevărat, să ne împlinim rostul, soarta individuală și colectiv națională și umană în genere".

"Văd cum se înfiripează statele unite ale Europei și cum se strînge țesătura societății globale" (n.n.- scria în 1951, în cartea "Scrisori către Fiul și Fiica mea", pag. 33).

"... dacă n-ar fi România în Europa ar fi o mare genune între Răsărit și Apus. În noi ele se împacă. Europa are în noi o rezervă de echilibru sufletec".

"Avem încă de prospectat în virtualitățile noastre creatoare ca popor".

"... nimic nu se va schimba pînă nu vom avea dascăli adevărați, oameni de caracter și modele de omenie".

Prof. Traian CICOARE

MODALITĂȚI DE OPTIMIZARE A LECȚIILOR DE LIMBA ROMÂNĂ

Predarea limbii române în ciclul primar urmărește înțelegerea de către elevi a bogăției limbii române și folosirea ei corectă în relațiile cu oamenii. Cu cât elevii stăpânesc mai bine limba română, cu atât își vor însuși mai ușor cunoștințele din domeniul umanist și științific.

Scopul studierii limbii române în perioada școlarității obligatorii este acela de a forma un tânăr cu o cultură literară și comunicațională de bază, capabil să înțeleagă lumea din jurul său, să comunice și să interrelaționeze cu semenii, exprimându-și gânduri, sentimente, opinii și stări, să iubească frumosul din natură și cel creat de om, să folosească în mod creativ propriile capacități pentru rezolvarea unor probleme concrete apărute în viața de zi cu zi.

Predarea integrată a limbii române în clasa I

Noul curriculum propune o schimbare importantă la nivelul studierii limbii române în ciclul primar. În locul compartimentării în trei domenii arbitrar stabilite - citire, lectură și comunicare - se propune un nou model, cel comunicativ-funcțional. Deși, în clasa I, organizarea lecțiilor speciale de citire și, respectiv, de scriere ține de tradiția învățământului românesc, cred că în momentul actual predarea integrată este o necesitate cerută în primul rând de realizarea individualizării demersului didactic, astfel încât să existe soluții pentru nevoile de școlarizare impuse de diferențele de vârstă, de dezvoltarea psihologică și emoțională a elevilor.

Astfel, la o pagină din abecedar cu imagine, coloane de cuvinte și text, în predarea integrată a citirii și scrierii se va proceda, după cum urmează:

Lecția I, care în structura tradițională este destinată exclusiv citirii, poate fi desfășurată după următoarele etape: 1) alegerea propoziției din comunicare; 2) împărțirea propoziției în cuvinte; 3) separarea cuvântului ce conține sunetul nou; 4) despărțirea cuvântului în

silabe; 5) identificarea sunetului nou în cadrul silabei; 6) izolarea sunetului nou; 7) prezentarea literei de tipar; 8) recunoașterea literei din diverse materiale; 9) desenarea literei de tipar; 10) intuirea literei de mână; 11) scrierea model a literei de mână; 12) scrierea în caiet a literei de mână; 13) citirea coloanelor de cuvinte; 14) scrierea cuvintelor; 15) alte exerciții de scriere și citire.

Lecția a II-a, care în structura tradițională este destinată exclusiv scrierii, poate fi desfășurată după următoarele etape: 1) reactualizarea cunoștințelor din ora anterioară; 2) citirea textului nou (model, individual, frontal); 3) activizarea vocabularului; 4) scrierea propozițiilor; 5) exerciții de dictare, copiere, transcriere, creație; 6) citirea unor materiale auxiliare; 7) jocuri didactice.

Predarea integrată a limbii române în clasa I prezintă următoarele avantaje:

- în schema orară poate fi alocat un număr impar de ore;
- se înlătură monotonia și plictiseala, elevii fiind puși să citească și să scrie în aceeași oră;
- se alternează eficient activitatea directă cu activitatea independentă;
- se relaxează ritmul de lucru;
- se realizează individualizarea demersului didactic.

Din experiența personală și a unor colegi care au abordat predarea limbii române la clasa I în maniera propusă mai sus, se poate confirma

îmbunătățirea lecțiilor și obținerea unor rezultate mult mai bune la învățatură din partea elevilor.

Înv. Ioan VÂTCĂ,

Dezvoltarea capacității de comunicare a elevilor în situații concrete

Activitatea didactică autentică se bazează pe o comunicare bilaterală deschisă, unde educatorul transmite, dar și primește mesaje de la elevii săi. Participarea activă nu ar fi posibilă fără comunicare, ca și întreaga existență umană de altfel. Omul comunică de când se naște și până închide ochii, rolul școlii fiind acela de a corecta și dezvolta capacitatea de a comunica prin toate mijloacele.

Vrem să ne referim acum la comunicarea în situații concrete, având în vedere că micii școlari se exprimă cu greutate când relatează o

întâmplare, când discută pe o temă dată sau când conversează cu un partener. Având un vocabular sărac, unele deficiențe de pronunție și acord gramatical (necorectate în familie) elevii se limitează la puține enunțuri, cele mai multe sărace în conținut. Din clasa I și apoi pe parcursul celorlalte clase primare, elevii sunt deprinși să comunice în situații concrete, cum ar fi atunci când se află la magazin, la doctor, la telefon, în vizită, la bibliotecă. Le cerem să-și spună părerea în legătura cu o situație dată, să descrie o persoană sau un animal, să prezinte un anotimp sau o sărbătoare tradițională. Avem texte din manualele de Limba și literatura română și de Educație civică care propun elevilor organizarea unui proces cu personaje pozitive și negative, jocuri de rol, dezbateri, creări de finaluri originale. Comunicarea orală li se pare mai ușoară în comparație cu cea scrisă, unde trebuie să respecte mai multe reguli (încadrare în pagină, ortografie, punctuație, aspect îngrijit și clar al literelor, părțile unui text logic, etc.) și să utilizeze litere în locul sunetelor.

Îi învățăm să-și spună opiniile liber, dându-le încredere, să îi contrazică și să corecteze pe colegii care fac greșeli, să aducă completări, să creeze sau să expună alte soluții celor găsite de colegi. Avem datoria de a le călăuzi pașii spre cunoaștere, să-i deprindem să asculte părerile celorlalți, să fie critici dar mai ales autocritici.

Cu multă greutate folosesc formulele de politețe: "Vă rog frumos...", "Mulțumesc...", "Te rog să mă ierți..." etc., și de aceea insistăm să le formăm un vocabular decent, adaptat persoanei căreia i se adresează și să fie capabili să facă diferența de vârstă și de condiție socială.

Avem texte și poezii cu conținut

educativ în fiecare clasă, proverbe din popor, dar ne este mai ușor să folosim situațiile concrete născocite chiar de copii, modelul unor elevi care dovedesc o bună creștere și, uneori, chiar modelul personal, care trebuie să fie imaculat și să se contureze într-un model pentru elevi.

În situații concrete, comunicarea reflectă limbajul copilului, cunoștințele și vocabularul pe care le deține, dar și comportamentul, atitudinea, sentimentele, expresivitatea și nu în cele din urmă, educația de care s-a bucurat în familie și la școală. În discuțiile noastre formăm elevilor capacitatea de a se adapta unei comunicări civilizate cu unul sau mai mulți parteneri, de a folosi un vocabular politicos și corect formulat.

Întrebările și răspunsurile formulate după un text literar sau o temă educativă (ex.: „Cum începe toamna?” sau „Suntem persoane diferite” - cl. a III-a) îi pun pe elevi să gândească și să demonstreze că au înțeles conținutul de idei. Găsirea unei alte soluții de rezolvare a unei probleme sau situații, crearea unui final original sau întrebări de forma: „Ce s-ar fi întâmplat dacă...?”, „Ce ai fi făcut tu în locul personajului...?” sau „Ce crezi despre...?” îi provoacă pe școlari să comunice și să creeze, realizând un proces de învățare.

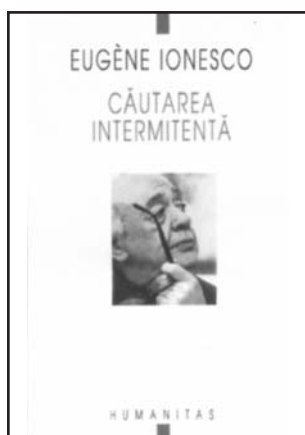
Conflictele dintre elevi, discuțiile libere din recreații sau pe parcursul vizitelor, drumețiilor sau excursiilor ne oferă ocazii de a îi cunoaște pe elevi în situații concrete, de a le corecta exprimarea și conduita prin exemple practice. Dacă vom ajunge la sufletul lor, considerându-ne prieteni, vom putea contribui mai ușor la formarea lor ca viitori cetățeni și părinți, îi vom putea „modela” și pregăti pentru viață, participând activ la propria formare.

Înv. Elena CIBOTARIU

Rubrică coordonată de prof. Dan AGRIGOROE

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Seria IONESCO
Eugene Ionesco
CĂUTAREA INTERMITENTĂ
Ediția a II-a
Traducere din franceză de Barbu Cioculescu

("Nimic nu vorbește mai bine adâncurilor din noi decât expresia puternică"), asupra neîmplinirii vietii, asupra morții care se apropie. Autoanaliza, făcută fără false pudori, cu umor și pe alocuri cu cruzime, continuă paginile din "Jurnal în fărime".

Eugene Ionesco
Teatru (V)
UCIGAS FĂRĂ SIMBRIE. IMPROVIZAȚIE LA ALMA
Traducere din franceză de

obsesiv, tema Paradisului pierdut (experiența luminoasă trăită cândva în copilărie) amenințat de un rău fără vreo explicație psihologică, ideologică sau socială, răul în sine. Aceeași pornire de a transcende ideologiile, oricare ar fi ele, de

"HUMANITAS" vă recomandă

Vlad Russo și Vlad Zografi

Construită după un scenariu aproape polițist și având ca punct de plecare o povestire ("Fotografia colonelului"), "Ucigaș fără simbrerie" e una dintre construcțiile dramatice de mari proporții ale lui Ionesco, în care apare,

a-și afirma sinele dincolo de modelele urmate orbește de semenii se găsește și în "Improvizatie la Alma" - o reacție sarcastică la dogmatismul unei critici literare care nu caută decât confirmările ideilor preconcepționate pe care le vehiculează.

Seria NOICA
Constantin Noica
MOARTEA OMULUI DE MÎNE. Publicistică (vol. III)
(1934-1937)

Al treilea volum al publicisticii lui Constantin Noica oferă, prin textele sale apărute în reviste precum "Credința",

"Criterion" sau "Revista Fundațiilor Regale", o imagine a evoluției autorului din perioada ce a urmat apariției volumului "Mathesis sau bucuriile simple". Se pot desprinde din aceste texte o accentuată maturizare a gânditorului, care își întemeiază mai solid argumentarea pozițiilor, și o retragere către domeniul publicisticii culturale, îndeosebi către cea filozofică. Volumul cuprinde luările de poziție ale lui Noica în "cazul Cioran", generat de apariția primei sale cărți "Pe culmile disperării", în cazul "Sebastian și Nae Ionescu", generat de apariția cărții celui dintâi "De două mii de ani" însoțită de prefața celui de-al doilea, sau în "cazul Eliade", generat de acuzația de pornografie ce i-a fost adusă cu prilejul apariției lui "Maitreyi".

Profesorii sînt pe cale să redevină

CEI MAI IUBIȚI DINTRE PĂMÎNTENI

(Urmare din pag. 1)

francezii organizatori m-au plătit cu o sumă care atunci echivala cu salariul meu românesc pe patru luni, dar și cu masa și cazarea asigurate de organizatori, precum și cu excursiile pe spațiu întins pe care le-au organizat fără nici o contribuție din partea noastră. În momentul de față, în România, oamenii școlii, cei mai mulți dintre ei se pot considera, dacă nu chiar muritori de foame, cel puțin săraci lipiți pământului. Prietenul meu francez a venit în România cu unul dintre copii, plătind cheltuielile de deplasare din salariul propriu și fiind și foarte galant la nivel de atenții frantuzești pentru gazda din România (familia mea). Al doilea exemplu: am în Elveția un foarte bun prieten, învățator de formație. Ne-am cunoscut la un curs de perfecționare în Franta, în 1977, și suntem în aceleași relații excelente și azi. A venit, în 1992, în România și, discret, s-a mirat de sărăcia în care trăiește un profesor (eu) în frumoasa noastră țară. Îmi spunea, îl citez: Gheorghe, am de toate. Copiii (cinci) sînt de casele lor, n-au nevoie de ajutorul meu, căci câștigă bine, fata este cadru universitar în Anglia, iar băieții trăiesc în Elveția. Eu sunt fericit întotdeauna când îți trimit ție, familiei tale, câte un pachet. Am o pensie de șapte mii cinci sute de franci (elvetieni). Nu sunt un om bogat, nici n-am avut această ambiție, dar trăiesc confortabil în casa mea. Acest învățator din Elveția îmi scria în fiecare vară din alt loc de pe glob, unde mergea împreună cu soția, să-și refacă forțele pentru următorul an de muncă. Cum să mă compar eu cu cei doi colegi din Vest? Eu, după 43 de ani de muncă la catedră, am în această perioadă, o pensie de 3.900.000 de lei, deși am gradul I, obținut în 1979. Guvernul, nu se știe din ce motive, n-a sesizat niciodată decalajele existente între bugetari în domeniul salariilor și al pensiilor. Anul trecut, când corpul magistratilor s-a revoltat pentru nu știu ce intenție a ministerului sau a

guvernului, purtătoarea de cuvânt a ministerului justiției a ieșit pe post și a declarat că salariile magistratilor se situau, atunci, între 25.000.000 de lei, cel mai mic și 55.000.000 de lei cel mai de sus. Spuneți, domnilor ministeriali din educație și cercetare, care cadru didactic ajunge la salariul minim al unui magistrat? Și, notați bine, în aceste zile, actualul ministru al justiției vorbea de o propunere de mărire a salariului magistratilor cu încă 40%! Nu am nimic cu nimeni și socotesc că salarii ca ale magistratilor nu sunt deloc exagerate în raport cu cele din lumea capitalistă, dar mă deranjează pur și simplu faptul că, în raport cu cadrele didactice, cei care au mai mult obțin și mai mult, pe când în cazul oamenilor școlii, cei ce ar trebui să le dea invocă fără rușine tot felul de nimicuri și se zbat să le ia și din puținul pe care-l obțin. Tot în sfera bugetarilor, la nivelul pensiilor, soția mea și cu mine nu obținem împreună nici jumătate din pensia pe care o primește un magistrat și nici din cea a unui polițist, pensionat, de regulă, mai devreme decât un cadru didactic. Statul consideră mai valoroase alte profesii decât pe cea de cadru didactic? Atunci să ni se răspundă cine l-a făcut pe magistrat magistrat și pe polițist polițist etc.? Nu școala?

Dacă s-ar realiza impozitarea așa cum bănuie această idee prin capul unora, s-ar ridica o serie de probleme în legătură cu alte categorii profesionale; întâi de toate că între cadrele didactice sunt puține care dau ore în particular, doar la anumite discipline și nu toți sunt solicitați chiar în cadrul aceleiași

discipline, iar compensarea efortului de pregătire cu un elev poate fi făcută de părinții acestuia în diverse modalități. În acest sens, când s-a pus problema impozitării atențiilor pe care medicii le primesc de la pacienți, un telespectator a pus întrebarea: Dacă un medic primește de la pacient o găină, care parte a respectivei zburătoare revine guvernului? În același timp, cine impozitează pe cei care zugrăvesc apartamente și primește zeci de milioane în două-trei zile fără să știe nici o oficialitate guvernamentală? Și sunt numeroase situațiile de acest fel, o varietate de profesii și de conjuncturi care nu sunt supuse nici unei evidente, și care pot fi asimilate activității pe care o desfășoară unii profesori fără a o evidenția la fisc.

Așa cum aprecia un ziar local, noul ministru al Educației și Cercetării și-a făcut debutul în funcție într-un mod nefelic. De altfel, scriam, anul trecut, în revista Apostolul că toți miniștrii de până acum au însemnat fiecare câte o sincopă pentru învățământ, de aceea școala a ajuns unde se vede că a ajuns: în pragul falimentului. Pentru că, stimate ministeriali, reforma în dimeniu trebuia începută cu salarizarea cadrelor didactice, care meritau scoase din mizerie și instituite măsuri precise de evaluare a muncii fiecăruia. Căci, în orice sistem, cele mai importante resurse sunt cele umane. Dar asta trebuia făcută în 1990, când jaful din averea țării nu era comis încă, nu fuseseră date marile tunuri și secătuite resurse care ar fi putut contribui la intensificarea educației în întreaga societate. O reformă de fond ar fi împiedicat degradarea școlii în halul în care a realizat-o tranziția până acum. Oricum, trebuie găsiți bani pentru educație, aceasta fiind investiția cea mai profitabilă, după cum apreciază marii pedagogi ai lumii.

(Urmare din pag. 1)

Un lucru e cert: Meniuc este primul vlăstar al simbolismului în literatura din Basarabia. "Simbolismul lui Meniuc este unul colorat social, localizat în orizonturile "strîmte" basarabene și avînd adesea nuanțe folclorice. Dacă

Bacovia este singurul cavaler al tristei figuri din lirica românească, Meniuc este eternul inadapabil la "orizontul îngust basarabean".

Alt "monah" al poeziei moderniste, care împletea coroane de sonete, este Paul Mihnea "afectat" și el de simbolism (a tradus din Valery, Verlaine și Rilke) și de bacovianism. Nu întâmplător, Mihai Cimpoi descoperă în versurile lui Mihnea "note simbolist-autotone", iar comentatorul cel mai avizat al operei mihniene, Mihail Dolgan, ne demonstrează că uneltele de lucru ale poetului sunt tocmai cele bacoviene: "analogii și asociații, identificări metaforice și simbolice care mai îndepărtate și mai neobișnuite..." (6, p. 278), adăugînd oximoronul, paradoxul, calamburul stărilor contrare, "cîntul printre rînduri":

"De știi să meditezi - să fie gânduri!
De știi să simți - emoție să fie!
Și, totuși, parcă dai de apă vie,
Cînd mai cîtești ceva și printre rînduri."

(Apă vie)
Deși faza ascendentă a simbolismului se încheie în țara pe la 1920, "postbacovianismul" basarabean abia începuse prin anii '60. Nu fără contribuția bacovianismului, poezia basarabeană și cea din nordul Bucovinei (Cernăuți) s-a regenerat efectiv, s-a diversificat stilistic, s-a curățat de anacronism, marcînd pasul decisiv spre apariția conceptului modern de poezie. Poetul bucovinean Vasile Levjitchi, în volumul său de sinteză "Întîrziere de o viață" (1982), rămîne un adept al versului clasic, dar se lasă copleșit de sentimentul singurătății bacoviene, rezultată din conștiința relativității înfăptuirilor umane. Iar discipolul său, Vasile Tărlățanu continuă să adune versurile într-o "Colecție de rani", titlu sugestiv al ultimului său volum.

De la saizecistul Grigore Vieru, la nouăzecistul Emilian Galaicu-Păun și mai încoace, s-au "închinat" la icoana tristă a lui Bacovia zeci de poeți, pe cît de "descătușați", pe atît de marcați de atmosfera sufocantă din Basarabia, unii din ei mai desperați decît Bacovia.

Un inovator autentic al poeziei

contemporane basarabene este Liviu Damian (1935-1986), poet și eseist de un leat și o factură cu Nichita Stănescu. Doi postbacovieni, ambii căutători de soluții artistice neordinare. Splendida sa metaforă-simbol - "Altoi pe o tulpină vorbitoare" (titlu de volum, 1978) - sugerează ideea de legătură organică dintre generații și de continuitate pe o treaptă superioară. Alte titluri de cărți vorbesc de la sine: "Sînt verb" (1968), "Partea noastră de zbor" (1974), "Mindrie și răbdare" (1977), "Coroana de umbră" (1982), "Poezii și poeme" (1986). Este de ajuns să lecturăm cîteva versuri din poezia "Saltul din efermer, pentru a prefigura crezul său etic și estetic:

"Nu se poate trăi în șabloane.

LIRICA BASARABEANĂ PE "URMELE" LUI BACOVIA

"Nu se poate pune obloane între gîndul ce vine de-afară și suflarea ce stă în cămară..."

Ana Bantos mai vine cu un amănunt despre postbacovieni: "Obsesia identității (dovadă sunt titlurile de carte "Numele tău" de Gr. Vieru, "Îndărălnicia pietrei" de A. Codru, "Sînt verb" de L. Damian), mitizarea și demitizarea ("Aripi pentru Manole de G. Vodă) denotă că autorii sînt adepții modernizării poeziei". În volumul său de debut "Tristețea recită din Rilke", editat la Timișoara, tînarul poet Nicolae Spătaru, se confesează: "Bacovia abia de-ar putea înțelege/ tristețea acestei nopți".

Urmează apoi cea mai productivă generație a "OCHIULUI AL TREILEA" în frunte cu Nicolae Dabija, Arcadie Suceveanu, Leonida Lari, Vasile Romanciuc, Leo Butnaru, Iulian Filip, Ion Hadărcă, Ilie Zegrea, Vasile Tărlățanu, Constantin Dragomir, Leonard Tuchilatu și alții. "Ochiul al treilea", după titlul volumului semnat de N. Dabija, nu e decît organul tînuț al sufletului care sesizează contrastul izbitor dintre estetic și real.

Avem un model de intertextualitate sau de sincronizare al simbolului "Ochi al treilea" cu "Ochiul cu dinti" al lui Nichita Stănescu sau cu "Ochiul de greier" al Anei Blandiana.

Se cere observat, tangențial, că, spre deosebire de șaptezecistii care reabilitează poetul, optze-

ciștii basarabeni sunt, după părerea unor critici, niște suspendați între "paradisul" lui Caragiale și "infernul" lui Bacovia".

Metafora simbolică a lui Grigore Vieru constată cu durere că "Basarabia rămîne un copil, inima căruia se află în afara pieptului..."

Cercetătorul Theodor Codreanu, în recenta monografie "Duminica Mare a lui Grigore Vieru", îl vede pe poetul basarabean ca pe un "Bacovia de semn întors", iar opera sa este un negativ în oglindă față de cea bacoviană. Iar criticul și istoricul literar de vocație călinesciană, Mihai Dolgan, un zelos edificator al Cărții lirice basarabene, a intuit circuitul sincron al sintagmei poetice "Dar mai întîi". Ea a ajuns în creația lui Vieru, Dabija și Damian ca un ecou direct din "A unsprezecea elegie" de Nichita Stănescu care începe cu: "Dar mai înainte de toate..."

În contrast izbitor cu eul liric bacovian, care este mereu un prizonier, cel din opera lui A. Busuioc, după opinia mea, este un galant Casanova de Basarabia, care iese învingător din toate peripețiile eroice. Chiar și în ultima aventură a vieții, idealul de iubită îi este în preajmă, pentru a-l scăpa de obsesia stingerii:

"Mă copleșea omătul.
M-am troienit cu tine".

(Noiembrie)

Distinct, în opera celor doi moldoveni, precursori ai modernismului românesc pe ambele maluri de Prut, este jocul de lumini și umbre. Numai un intelectual autentic ca Busuioc, deghizat ba în strai de clown, ba în strai de arlecchin, poate rămîne un observator lucid-ironic la jalnica mascaradă postbelică.

Astfel se resimte recuzita simbolistă, între ironia imperceptibilă și parodie, nu numai în opera poetilor menționați, ci și în lirica sobră a lui Gheorghe Vodă, Ion Vatamanu, Leo Butnaru, Nicolae Dabija, Arcadie Suceveanu, Vasile Gîrneț, Nicolae Popa, Vsevolod Ciornei...

Criticul Theodor Codreanu ("Literatura și arta", 11 noiembrie 2004) descoperă "viitorul integrării noastre europene" nu în cearta dintre tradiționalisti și postmoderniști ci în "acceptarea tuturor formelor de artă, ceea ce în definitiv, în străinătate, așa se-ntelege prin postmodernism și nu în exclusivismul care bîntuie pe malurile Dimbovitiei (și Băcului-n.n.)."

Astfel bacovianismul este mai degrabă un simbol decît un precept simbolist - o formulă stilistică în consens cu nichitastănescianismul, dar și cu bovarismul sau bogesianismul - un element de modernitate în lirica basarabeană.

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

"EMINESCU A ÎNTÎRZIAT EVOLUȚIA POEZIEI ROMÂNE CU CEL PUȚIN 50 DE ANI" (!?)

Un interviu provocator și obraznic, luat de directorul revistei "FEED BACK" din Iași (poetul Daniel Corbu), nr. 2, poetului Călin Vlasie poate fi încadrat la capitolul atacuri împotriva poetului național. Iată ce afirmă Călin Vlasie (un poet optzec de calitate, director al Editurii "Paralela 45" din Pitești) despre Eminescu: "El este primul scriitor român care face compromisuri politice grețoase. Este primul antisemit, primul antiliberal și primul antimodern vehement. N-a înțeles nimic din istoria lui. Eminescu era, dacă suporti o comparație, un fel de Tucă Show al timpului său. (...) Din lipsa intuiției istorice, Eminescu a scris ca un pamfletar de rînd, dar cu harul limbii, despre orice,

Revista presei literare

ceea ce înseamnă că n-a avut proiecție istorică. Eminescu e idiotul național". (?) Întrebat dacă acest calificativ poate fi luat ca un alint, interviueatul răspunde: "Se poate lua și în sensul ăsta, un idiot genial, dar care a întîrziat evoluția poeziei române cu cel puțin cincizeci de ani" - E regretabil că astfel de texte văd lumina tiparului într-o revistă care se vrea a fi de cultură, literară chiar. Iar vina aparține nu celui care le-a debeatat ci celui care le-a publicat.

"EXISTĂ O CONSPIRAȚIE INTERNAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA LUI EMINESCU?"

Un alt fel de a vedea lucrurile în privința poetului național îl demon-

strează Gheorghe Ceaușescu în ROMÂNIA LITERARĂ nr. 6. În eseu său, autorul atinge și această problemă delicată în ceea ce privește "mitul Eminescu", dar la modul pertinent: "Orice vorbă, cuvînt sau gest al său capătă pentru "patrioți" dimensiuni colosale; discursurile despre personalitatea și opera sa se reduc de foarte multe ori la o indigestă aglomerare de epitețe ridicole. A te atînge de el, a îndrăzni să pui în discuție idei formulate de el, a emite rezerve despre unele din operele sale, este un act catalogat imediat drept o intolerabilă acțiune îndreptată împotriva neamului nostru. Nu de mult mi-a fost să aud din parte mai multor profesori de liceu - faptul este extrem de grav căci astfel se încearcă convertirea tineretului - că există o întreagă conspirație internațională împotriva lui

Eminescu; faptul nu este inocent, susțin aceștia, căci distrugerea poetului național înseamnă distrugerea scumpei noastre patrii. Zeul Eminescu este în ochii semidoctorilor patriotici intangibil. Totul în viața și creația sa este luminos și exemplar. Eminescu atîns de o boală luetică? Imposibil de acceptat așa ceva" - E păcat însă să discutăm despre poetul nostru național - nu avem altul - căzînd în cele două extreme exemplificate mai sus.

ALEXANDRU DABIJA:
"FRUSTRĂRILE CRESC O DATĂ CU PROGRESUL"

Cunoscutul regizor de teatru Alexandru Dabija, interviueat în revista

CUVÂNTUL (2/2005) de poeta Iolanda Malamen, la întrebarea dacă nu-l sperie efemeritatea actului teatral, răspunde: "Nu mă sperie. M-am gîndit, adeseori, de ce marii creatori de teatru au simțit nevoia să-și transpună spectacolele sau gîndurile teatrale pe peliculă și, atunci, un soi de concluzie ar fi că o neliniște în fața efemerității activității teatrale există. Privim acum spectacole filmate cu 30 de ani în urmă, ba, uneori, chiar documentare cu specii de animale dispărute. Cred că singurul suport autentic pentru un spectacol de teatru este memoria spectatorului. Orice punct unic de vedere asupra unui spectacol este fals. E adevărat că frustrările cresc o dată cu progresul. Pe cît își dă omul seama de propria-i nimicnicie, pe atît crește în el dorința de a lăsa urme" - Cît adevăr cuprind cuvintele sale!

OCHELARIST

Dascălul Mihai David - Ghindăoani

S-a născut, acum 97 ani, pe 14 Martie 1908 în comuna Ghindăoani, fiind al cincilea copil în familia gospodarului Ioan Năstase David. Înclinat de mic spre domeniul cunoașterii, înzestrat cu o inteligență ascuțită, se desprinde de tradițiile agricole ale familiei, îmbrățișând cartea, care, i-a devenit prieten toată viața. Urmează cursurile Școlii Normale de băieți, Gh. Asachi din Piatra Neamț pe care le promovează în anul 1927. În această perioadă participă efectiv la activitățile organizației "Tinerimea Română" fiind recompensat cu o mențiune în 1924. Începe cariera didactică la Școala primară din comuna Băltătești, apoi în comuna Ghindăoani, semănând lumină în sufletele multor promoții de elevi pînă în anul 1948. Încă din școală și după aceea a colaborat la diferite reviste printre care: Petrodava, Reformatorul, Avîntul, Apostolul și Revista Corpului

Didactic. Împreună cu mai mulți colegi inimoși, în perioada 1935-1937, editează revista "Prietenul sateanului", care a fost difuzată în Moldova, Basarabia și exemplare au ajuns pînă în jud. Românați. Participă la toate Congresele învățătorilor, fiind delegat din partea județului Neamț. Sprijină acțiunea dusă de Constantin Matasă, pentru înființarea muzeului din Piatra Neamț, iar costume naționale din Ghindăoani, sînt expuse, în sălile de etnografie după 1934. Simpatia față de mișcarea legionară, de conducătorul ei, precum și starea lui materială i-au adus numai ghinioane, trecînd prin cîteva întâmplări nefericite. Suportă mai multe perchezitii la domiciliu, efectuate cu intenția de a găsi documente compromițătoare și, deși nu găsesc nimic, este reținut pe 6 mai 1948, pentru anchetă. Execută o detenție de 6 luni, de unde se alege cu o gravă boală de plămîni, pe care o învinge după mulți ani de suferință, fiind ajutat de fratele mai mare Nicolae, care era de profesie medic.

Cu toate insistențele făcute la autorități, timp de 20 de ani, i se refuză dreptul legitim de a profesa meseria de educator, dar cu doi ani înainte de pensionare, este acceptat cu jumătate de normă ca secretar în cadrul Școlii Generale din comună. De obicei, lîngă un bărbat puternic stă și o soție pe măsură, aceasta fiind profesoara Veronica David, distins dascăl și adevărat tovarăș. În lunga perioadă de somer fără plată, s-a ocupat efectiv de munca fizică, îngrijind de un petec de viță de vie, de livadă, de cîțiva stupi cu albine și de cîteva păsări de curte. În curtea lui puteai să vezi stupi primitivi, tip buduroi și o instalație de extras mierea, confecționată în întregime din lemn. După 1989, participă ca invitat la diferite simpozioane și sesiuni literare, la Piatra Neamț, Chișinău, Bălti, iar la Orhei își donează biblioteca personală orașului. Înființează împreună cu profesorii de la Școala Generală "Vasile Conta" din comună, în 1992, într-o sală de clasă, un muzeu cu tentă etnografică, unde sînt depuse operele marelui

filosof, donate de dînsul. În camera sa de lucru de acasă, pe perete se afla tabloul lui Zelea Codreanu, care nu a fost găsit în timpul perchezitiilor din trecut. În domeniul literar semnează: Fluierul fermecat, 1938, Memoriiu meu. Th. I. Ștefan 1976, Viața mea 1984, Ultima vacanță 1995, Aventurile lui Singurel 1995, Mîndră Basarabie, dulce Bucovina 1992, iar în ultimii ani de viață, lucra la o monografie a comunei, pe care n-a apucat să o finalizeze. Nu a fost binecuvîntat de Dumnezeu cu urmași, dar din cîștigul său, a ajutat mulți copii nevoiași, dotați intelectual, să-și termine studiile liceale, sau chiar universitare. Se stinge, fără multă suferință, la 91 ani, pe 18 Martie 1999 și este înmormîntat în curtea bisericii, lîngă cei dragi. Timpul s-a dovedit a fi de partea sa, reparînd multe nedreptăți și ofense, iar despre tot ce a făcut și a publicat acest părinte al satului se va vorbi multă vreme de acum înainte.

Ing. Virgil SAVIN

PEDAGOGUL ȘTEFAN BÎRSĂNESCU

În vital necesara reformă a învățămîntului românesc, după deraierea din vremea totalitarismului comunist se impune recursul la modele și repere din învățămîntul nostru tradițional. Un asemenea luminos îndreptar îl constituie pedagogul-filosof Ștefan Bîrsănescu, Om al școlii românești ca profesor al Școlii Normale "Vasile Lupu" din Iași (1921-1933), ca profesor de pedagogie la Universitatea din Iași (1933-1965). Între 1938-1948 a fost și director al Seminarului pedagogic al universității ieșene. După pensionare, în 1965, și-a continuat misiunea ca profesor consultant și conducător de doctorate.

Marele pedagog ieșean s-a născut acum 110 ani (19 febr. 1895) în comuna Viperesti jud. Buzău. Studiile superioare le-a făcut la Iași: licențiat în Drept (1919) și în filosofie (1921); doctor în pedagogie și filosofie (1925). Și-a desăvîrșit pregătirea la universitățile din Berlin, München și Iena și face călătorii de studiere a organizării învățămîntului în mai toate țările europene. Luminoasă-i concepție pedagogică, românească și universală a făcut-o cunoscută, românilor și lumii, în primul rînd, prin studiile în reviste ("Plămîniile intelectualilor"), publicate în limba română, dar și în franceză, germană, engleză, italiană, maghiară, japoneză, rusă ș.a. În țară a creat și-a condus revistele "Cercetări pedagogice" (în timp ce la Cernăuți, C. Narly înființa "Revista de peda-

gogie") și Ethos. Aceste studii și alte 28 de cărți publicate i-au adus chemarea ca membru al "Asociației savanților celebri din Chicago", al altor institutii culturale românești și străine, culminînd cu alegerea lui ca membru al Academiei Române. Amintim cîteva volume originale ale căror titluri ne atestă varietatea și importanța temelor abordate: "Friederich W. Foerster, Sinteză doctrinară" (1926); Pedagogia (1932); Didactica (1935); Politică culturală în România contemporană; Studiu de pedagogie (1939); Tehnologia didactică (1939, prezentată pe larg în revista Apostolul, ian.-feb. 1940); Istoria pedagogiei românești (1941); Pedagogia agricolă (1946, pentru studenții de la Institutul Agronomic din Iași); Pedagogia practică (1946). După o dureroasă și brutală întrerupere reia publicarea de studii și cărți, pe care a dus-o pînă în anul morții (6.XI.1984): Schola Latina de la Cotnari (1957); Pagini nescrise din istoria culturii românești - sec. X-VI (1971); Dicționar cronologic. Educația, învățămîntul, gîndirea pedagogică din România (1978, în colaborare cu soția sa, Florela); Medalioane. Pentru o pedagogie a modelelor (1983, cu referire la Spiru Haret, Onisifor Ghibu, P. Andrei, D. Gusti ș.a.)

El prezintă cultura românească, pedagogia ei, ca plină de sevă, capabilă să-i asigure poporului român o tinerete activă și o integrare organică în cultura și pedagogia universală.

Prof. Traian CICOARE

ȘCOALA NORMALĂ „VASILE LUPU” - 150 DE ANI DE APOSTOLAT

Pentru învățămîntul ieșean preuniversitar, anul 2005 are o încărcătură cultural-simbolică deosebită, fiind denumit „Anul Școlii Normale Vasile Lupu”. Prestigioasa unitate de învățămînt are rădăcini adânci în istorie, actul ei de naștere fiind semnat cu 150 de ani în urmă. În anul 1854 s-a proiectat înființarea unui institut preparandal prin includerea școlii primare de la Trei Ierarhi. Proiectul a fost aprobat în decembrie 1855 de către domnitorul Grigore Al. Ghica, pentru ca pe 15 ianuarie 1856 să-și deschidă cursurile prima școală normală de la Trei Ierarhi. Denumirea actuală a școlii datează din 1864, când director este numit Titu Maiorescu, printr-un decret semnat de însuși Alexandru Ioan Cuza. Prestigiosul colectiv didactic

al Școlii Normale „Vasile Lupu”, directorul său - prof. Viorel Paraschiv, catedra de limba și literatura română, în colaborare cu Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației a Universității „Al. I. Cuza” Iași au organizat, în deschiderea manifestărilor dedicate aniversării a 150 de ani de la înființarea școlii, SIMPOZIONUL REGIONAL DE DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE. Aflat la întăia ediție, simpozionul s-a desfășurat la sediul școlii pe 22 ianuarie 2005, bucurându-se de o largă participare, de la elevii de clasele a XI-a și a XII-a, învățători, institutori, pînă la profesori cu înaltă specializare în domeniu. Ziua a început cu cele două conferințe susținute în plen de către prof. univ. dr. Teodor Cozma, decan al Facultății de Psihologie și Științe ale Educației, Iași - „Educația universitară la începutul mileniului al treilea” și prof. univ. dr.

Constantin Cucos, director al DPPD din cadrul Universității „Al. I. Cuza”, Iași - „Formarea formatorilor în perspectiva globalizării și internaționalizării învățămîntului”. Manifestarea a continuat cu prezentarea pe secțiuni a 34 de lucrări pe tema „Provocările textului literar. Abordări didactice în învățămîntul primar”. Au fost aduse în atenția auditoriului comunicări valoroase, constituind experimente didactice care vizează aplicarea teoriei inteligențelor multiple sau explorarea textului literar din perspectiva gândirii critice și creative, abordări didactice ale textelor narative, lirice, dramatice, strategii, metode și procedee moderne aplicate la ciclul primar în orele de limba și literatura română, valențe educative ale textelor, analize ale unor manuale alternative. Ca orice activitate care se respectă, simpozionul s-a finalizat cu o secvență de evaluare, unde și-au găsit locul impresiile

participanților privind organizarea și calitatea acțiunii, eventualele neîmpliniri, propuneri pentru viitoarea ediție. În încheierea unei zile fructuoase, din care fiecare a avut de învățat, gazdele au prezentat revista școlii, respectiv numărul special al acesteia dedicat aniversării și o lucrare excepțională, denumită „Anuarul Școlii Normale Vasile Lupu - Iași”. Chintesență istorică și documentaristică a activității școlii, Anuarul reprezintă munca asiduă a unui colectiv de cadre didactice și însumează un volum impresionant de informații, documente, fotografii. Ca participantă la acest eveniment nu pot decât să felicit organizatorii și să le mulțumesc încă o dată pentru prilejul de a mă fi aflat în mijlocul unei manifestări de înaltă ținută profesională și a unor distinși reprezentanți ai învățămîntului ieșean.

Înv. Lili CREȚU

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Sensuri în reflux

(Urmare din numărul trecut)

Aparent neclintite, „înțelesurile” încep să capete contururi diferite, constituindu-se în interogații esențiale, care rămân, însă, fără răspuns: „doar apa le lunecă liniile, le rotunjește/le frînge, le dă un chip/mereu schimbător, (...) flux și reflux al unor sensuri/care aud/întrebările, dar nu și/cine și ce le răspunde”. Absența răspunsurilor nu e decât libertatea hermeneutică a oricărui demers poetic sau, ca să respectăm „starea” volumului, neputința eu-lui de a mai găsi vreun sens. Nu doar instantaneele unui „paradis în destrămare” dezvăluie cartea aici discutată. Sunt multe texte străbătute de o vîna reflexivă puternică, exprimată uneori cu gravitate, alteori cu ironie. Neputința trecerii de golul de sens, îngrijorarea pentru moarte, truda zadarnică și tristă a scrisului, singurătatea, senzația de „prea târziu”, toate alcătuiesc o panoplie a subiectelor asupra

căroră se apleacă textele Anei Blandiana. Poemele grave sunt vizionare. Scurgerea rapidă a existenței, transferată imaginar în călărirea scheletului unui cal (animal kratofanic și psihopomp), se face, dintr-o dată, dincolo de timpul real. E un sentiment specific modernității de secol XX, pusă sub semnul heideggerianului Sein zum Tode: „șeaua mea se sprijinea/doar pe scheletul unui cal/care în viteză se dezmembra risipindu-se/și eu continuam să călăresc/un cal tânăr de aer/intr-un secol care nu mai era al meu”. Nemurirea nu-și mai găsește rostul, frumusețea lumii (reprezentată de „cai și poezi”) e învinsă, e tehnică, iar poezii sunt lăsați în urmă de timp, încarcerată „în propriile aureole”, într-un viitor „fără ei”, el însuși invizibil. Uneori vizionarismul capătă parfum medieval, exprimat într-o retorică a la Villon, dar aproape de angosele moderne: „ține o coasă în mîna/și se apleacă galant/înspre frumoasa-i stăpîna/cu părul pudrat și înalt./ (...) bătrîn și macabru amant/între salon și țărîna/plătește răspuns riscant/cu ironia peșină:/în limba germană, cum știm,/moartea-i de sex masculin”. Thanatosul e piesa de rezistență în ansamblul

poemelor meditative ale volumului.

Textele ironice parodiază o existență nulă metafizic. O garderobă imaginară la care se distribuie aripi (pentru ca să poți fi găsit zburînd la ceasul „selecției” finale), un calendar în care timpul e transformat în ceea ce poeta a scris (și „nimic din ceea ce nu e scris/nu există”), o cetate în care suntem asediați „de viață, de moarte” sunt doar câteva din alegorizările existenței. Toate vorbesc în tonalitatea majoră a textelor: zădărnice, conștiința sfârșitului și a neantului.

Într-un univers în plină disoluție poetul nu poate fi decât un profet neînțeles în propria-i țară. Sensurile pe care le propune sunt obscure, uneori chiar și pentru el însuși, ca și cum o altă instanță ar scrie cum manum propria, iar ființa poetului e doar un instrument apocaliptic: „timpul scrie pe trupul meu versuri/atăt de complicate încât/aproape de necitit,/își notează pe pielea mea ideile/fără să mă întrebe/ (...) fără să mărturisească/ în ce scop/transmite prin mine/aceste mesaje/și cine /va trebui să mă citească/și să îi răspundă”. Menirea sa îl topește, astfel că, în loc să vorbească despre moarte, nu-i mai rămîne decît s-o trăiască, la fel ca și ceilalți. Din această perspectivă, volumul Anei Blandiana pare un inevitabil cântec de lebdă, spus cu o tristețe sfâșietoare, așa cum o fac adevărații poeți dintotdeauna.

Adrian G. ROMILA

8 MARTIE, SĂRBĂTOARE ROȘIE?

Nu știu alții cum sunt dar eu când aud de 8 Martie, văd numai roșu înaintea ochilor. Văd revoluționare viguroase cu pumnii strînși și steaguri roșii, demonstrând pentru această zi "importantă". Automat, îmi amintesc despre celebrele bunicuțe ale comunismului: Clara Zetkin, Alexandra Kollontay, Roza Luxemburg. Pe fundalul acestor "vedenii" de moment tronează dinozaurii roșii: Marx, Lenin, Stalin, Fidel Castro, Brejnev...

Gîndesc ciș, oare? Sau Ziua Femeii nu se mai justifică? Să vedem.

La 8 Martie, învățătoarelor li se recită poezii și li se dau flori, multe flori. Mamele primesc scrisori lacrimogene și ghiocel. Bunicuțelor li se oferă felicitări de anul trecut, cumpărate de la Winmarkt (Petrodava). În aceeași zi, șeful își amintește că are angajate și le dă o primă. Primăria felicită și ea toate femeile din urbe. Nu că s-ar vesteji de dragul lor, dar așa se obișnuiește. Sunt femei de care soții lor nu-și amintesc că le plac florile decât pe 8 Martie. Sunt mame pentru care unicul cadou din viață este felicitarea anuală, desenată de copii la școală, special pentru acea zi. Pretextul sub care unei femei i se poate oferi o floare doar pentru că există și

este mamă, iubită, soție, intruchipare a frumuseții, căldurii, vieții, se confundă încă în mintea noastră cu 8 Martie. De ce să ne supărăm pe fericire, indiferent de unde vine ea? Sensibilitatea, dragostea, sacrificiul, tenacitatea și inteligența femeii, ar merita și ele o sărbătoare. La fel cum puterea, dîrzenia, voința, mintea și dăruirea unui bărbat ar putea fi omagiate. Nu avem niciodată prea mult prilej de bucurie și nu trebuie să ne pară rău atunci când ea vine, indiferent de unde. Nu-mi place să-mi amintesc de pretextul zilei de 8 Martie, dar nici nu mă pot dezobișnui să mă duc la mama mea cu o floare în acea zi. Iar un telefon dat fiicei mele, studentă, mă face fericit. Încalc oare un principiu al democrației dacă sunt astfel?

Suntem în anul de grație 2005, 8 Martie. Care este situația actuală a femeii din România? Sunt femeile multumite cu ceea ce au obținut de-a lungul istoriei? Doamnele profesoare sunt satisfăcute profesional și material? Se simt libere? Cîți pași au făcut înainte sau înapoi? Au bani suficienți? Că sărbătoare fără euroi nu există nici la babuini. La aceste întrebări și la altele, ar trebui să răspundă nenea Guvernul care face pe N-aude. Motivul? Un Guvern slab nu poate face o țară tare. Părerea mea! Un Guvern care nu iubește școala nu poate fi admirat de cei mulți.

Dumitru RUSU

REMEMORĂRI PEDAGOGICE NEMȚENE

FEBRUARIE 2005

S-au semnalat, în antioarele numere ale Apostolului, aniversările din februarie: Simion Iordache, 2/1924; Gh. Vadana, 3/1931; Marcel Dragotescu, 4/1934; Panaite Popovici, 9/1884; Leon Mrejeriu, 10/1879; Otilia Cazimir, 12/1894; Gh. Dumitreasa, 12/1933; C. Grasu, 13/1937; Petru Zamfirescu, 14/1916; V. Spiridon, 14/1958; Melchisedec Ștefănescu, 15/1823; V.A. Urechia, 15/1834; I.P. Lămătic, 15/1931; V. Postolică, 15/1955 (La mulți ani!); Mădălina Cucu, 15/1968; Eugenia Mrejeriu, 17/1879; Maria Toma, 19/1934, Panaite Criveț, 12/1861; Th. G. Dornescu 21/1898; V. Galboreanu, 21/1901; Sofia Burculeț, 21/1925 (La mulți ani peste 80!); Harry Brauner, 24/1901; C. Burduja, 24/1906; C. Turcu, 26/1903; Elvira Gille, 27/1951; Iuliu Buhăescu, 28/1908.

Și comemorările: 12/1998, învățătoarea Elena Crăciun; 19/1997, P. Zamfirescu.

● 2/1861, n. la Roman, preotul- profesor I. Gotcu, scriitor, m.

la Iași, 4.07.1937.

● 2/1933, preotul- profesor C. Matasă din P. Neamț prezintă la radio conferința "Balaurul" (geografie, istorie, legendă).

● 1/1929, n. în com. Dochia, profesorul de psihologie N. Irimia, fost director al Școlii Generale nr. 6 și al Liceului Pedagogic "Gh. Asachi", fost inspector școlar, m. 2004.

● 8/2005, două clase de la Liceul "Gh. Asachi", sub conducerea profesoarei Geanina Odeta Timofte, au participat la coloquiul "Literatură, cenzură, dizidență, azil", organizat de Biblioteca Județeană G.T. Kirileanu din P. Neamț.

● 18/1846, n. la Brăila, Petru Rășcanu, institutor la Piatra-Neamț, devenit profesor universitar de istorie, decan al Facultății de Litere și Filosofie a Universității Iași, retras la P. Neamț, unde a decedat (31.08.1913).

● În multe școli nemțene se fac pregătiri pentru a sărbători educația în martie: Ziua Mamei (a Femeii) pe 8; ziua Mondială a Poeziei, pe 21; Ziua Mondială a Teatrului, pe 27; Unirea Basarabiei, 27/1918; Virgil Gheorghiu, n. Roman, 1905; Hortensia Papadat Bengescu, m. 5/1955; G. Călinescu, m. 12/1965.

PERFECTIONARE SINDICALĂ PE TEME DE EDUCAȚIE ȘI LEGISLAȚIA MUNCII

In zilele de 11- 12 februarie 2005 a avut loc la Olănești o activitate de perfecționare organizată de C.S.D.R. în cadrul modului "Educație civică- parteneriat și dialog social", sub egida Organizației Internaționale a Muncii (OIM). Programul a fost coordonat de un colectiv condus de d-na Carmen Ionescu- coordonator de Departamentul Relații Internaționale și Formare Educațională.

Din partea ILO a participat Agnieszka Ghinăranu, iar din partea M.E.C., Rodica Cherciu- inspector de specialitate.

Au participat 21 de delegați ai sindicatelor afiliate la C.S.D.R. din: Iași, București, Neamț, Cluj, Bistrița Năsăud, Brăila și Bacău. Din partea Ligii C.S.D.R. Neamț au participat Andronic Ion și Corneanu Ștefan.

Materialele prezentate în plen și pe grupuri de lucru s-au axat mai ales pe situații și elemente concrete specifice diverselor domenii de activi-

tate și diverselor instituții și organisme abilitate în acest sens.

Suportul de program, posterele și materiale de susținere editate, s-au dovedit de o utilitate eficientă și merită multiplicare și transmise în unitățile școlare:

● Parteneriat și dialog social- Ghidul elevului; ● Parteneriat și dialog social- Ghidul profesorului; ● Parteneriat și dialog social- Ghidul formatorului.

Desfășurat pe parcursul a trei etape succesive, acest program de perfecționare are ca scop inițierea elevilor și a celorlalte grupuri de tineri în problematica dialogului și parteneriatului social, pregătirea acestora pentru înțelegerea rolului lor ca membri ai comunității și pentru participarea competentă și responsabilă la viața comunității în care trăiesc.

În ultimă instanță, obiectivele programului pot fi realizate și își vor dovedi eficiența numai în măsura în care, la nivelul județelor, printr-o bună colaborare cu inspectoratele școlare și alte organisme implicate direct în coordonarea și

educarea tinerilor se va realiza includerea acestui ciclu de lecții în programa orelor de dirigiență și, în același timp, găsirea altor forme atractive de cuprindere și antrenare a tinerilor (concursuri pe aceste teme de educație civică, întâlniri cu profesori, lideri sindicali sau lideri ai vieții politice etc.)

Drept urmare, la încheierea lucrărilor, participanții au hotărât să implementeze acest program la nivelul județelor pe care le-au reprezentat, iar pentru a acoperi aria largă a întregii țări, s-au stabilit trei zone: Moldova, Țara Românească și Transilvania, unde se vor organiza întâlniri până la 15 martie, cu reprezentanții celorlalte județe.

La noi, în Moldova, întâlnirea va avea loc la Bacău și va fi coordonată de dl. Corneanu Ștefan. Cu acest prilej se vor multiplica materialele și se vor pune la dispoziția județelor participante.

La noi, în Neamț, ne-am propus ca în prima comisie paritară să stabilim împreună cu Inspectoratul Școlar modalitățile concrete de lucru.

Prof. Ștefan CORNEANU

PLEDOARIE PENTRU SPORT

In etapa actuală când lumea tinde spre ultraperformanță tehnică, când și preșcolarii cunosc tainele calculatorului, sportul rămâne mai mult pentru performanță sau pentru cei ce înțeleg necesitatea acțiunilor fizice.

Este cunoscut faptul că sportul are multiple implicații asupra dezvoltării fizice și sociale a omului, demonstrând faptul de multiple personalități în domeniu. Ca atare, în țările dezvoltate, sportul a ajuns o politică de stat și nu una de propagandă.

Activitatea fizică organizată contracarează deteriorările determinate la nivel de țesuturi și organe, de sedentarism sau înaintarea în vîrstă.

Prin mișcare, la nivelul aparatului cardio-vascular se constată fluidizarea singelui care va duce la înlăturarea cardiopatiei ischemice, hipertensiunii arteriale, aterosclerozei.

Asupra musculaturii, sportul acționează prin creșterea forței și rezistenței musculaturii dar și a puterii, care scade odată cu înaintarea în vîrstă. Subiază țesutul adipos și împiedică fracturile și osteoporoza care apar foarte des la persoanele adulte.

Practicarea exercițiilor motrice au efect profilactic asupra metabolismului glucidic, lipidic, asupra funcției de apărare a organismului, a proceselor disgestive și a sistemului nervos.

S-a constatat că persoanele supraponderale înlocuiesc, din lipsă de timp, exercițiile fizice cu medicație după rețete proprii sau auzite de la prieteni.

În momentul în care o astfel de persoană înțelege importanța practicării exercițiilor fizice și a sportului în general, trebuie să consulte un specialist în materie și să-și facă o baterie de teste medicale și fizice.

Un examen medical și de aptitudini de mișcare trebuie să cuprindă: starea de greutate dar mai ales grăsimea corpo-

rală și modul de alimentare.

Starea de greutate se poate obține conform formulei: greutatea se împarte la două ori înălțimea și se obține indicele care arată- greutatea accesibilă sau supragreutate. Un indice peste 30 arată deja stare de obezitate. Exemplu, o persoană de sex feminin de 75 kg și o înălțime de 1,63 mx 2 dă un indice 33 ceea ce rezultă o stare de obezitate, fiind necesare exerciții fizice.

Modul de alimentație este determinat de necesarul de calorii în 24 de ore. În funcție de modul de viață pe care îl ai- sedentar, semiactiv, activ, se stabilește metabolismul bazal sau necesarul de calorii pentru 24 ore după formula: greutatea înmulțită cu 24 h și obținem numărul de calorii pentru o persoană pasivă. La persoanele moderat active sau active se mai adaugă 600 de calorii. Luăm aceeași persoană de 75 kgx 24 h= 1800 calorii/24 ore + 600 cal. dacă e persoană activă. Folosind aceste calorii, persoana respectivă se menține în aceeași greutate, completînd cu activitate fizică.

Testînd acești indici, se poate trece la un program de mișcare, prin folosirea exercițiilor fizice de 2- 3 ori pe săptămînă, program care să ducă la întărirea și menținerea stării de sănătate. În funcție de valorile acestor indici și de categoria de vîrstă se va putea stabili necesarul de consum energetic în momentul practicării diferitelor tipuri de activități fizice, spre exemplu: jocul de baschet are un consum de 0,050- 0,200 kg calorii/minut; înotul: 0,112- 0,174; ciclismul: 0,050- 0,135; urcatul pe munte și gimnastica aerobică: 0,085 - 0,167; săritura cu coarda: 0,150- 0,200; fotbalul: 0,083- 0,200 etc.

Aceste consumuri sunt mai mici sau mai mari în funcție de intensitatea efortului, de durată, de sex și categorie de vîrstă.

Dacă vom ține cont de cele relatate mai sus referitor la mișcare, conlucrat cu o alimentație adecvată, vom fi sănătoși atât fizic cit și spiritual.

**Prof. gr. I
Marcela ȚĂRANU**

VORBE, VORBE, VORBE

P 1. Dragostea eternă durează 3 luni.
2. Nu te băga în lumea drogurilor... sintem și așa destul de mulți.
3. A avea conștiința curată înseamnă a avea memorie proastă.
4. Cel care se naște sărac și urît are mari șanse ca atunci cînd o să crească... să își dezvolte ambele calități.
5. Cei cinstiți sint inadaptații societății.
6. Peștele care luptă împotriva curentului ... moare electrocutat.
7. Nu este important să cîștigi... este important să-l faci pe celălalt să piardă.
8. Nu sint complet inutil... cel puțin servesc de exemplu negativ pentru alții.
9. A greși este omenește... totuși, a da vina pe altul este și mai omenește.
10. Cel mai important nu este să știi! Mai important este să ai telefonul celui care știe.
11. Eu nu sufăr de nebulie... mă bucur de ea în fiecare minut.
12. Este bine să lași băutura... însă

rău este să uiți unde ai lăsat-o.
13. Banii nu fac fericirea... o cumpără gata făcută.
14. Inteligența mă urmărește... dar eu sint mai rapid.
15. Fugi de tentații... dar încet, să te poată ajunge.
16. Există o lume mai bună... dar este foarte scumpă.
17. A studia înseamnă să te îndoiești de inteligența colegului de bancă.
18. Dacă o păsărică ți-a șoptit ceva... atunci înseamnă că ai înnebunit, pentru că păsărelele nu vorbesc.
19. Munca nu a omorît niciodată pe nimeni... dar de ce să riști?
20. Alcoolul omoară încet, încet... Nu contează, nu mă grăbesc.
21. Există două cuvinte care îți deschid multe uși... trage și împinge.
22. De ce să bei și să conduci... cînd poți să fumezi și să zbori?

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVAȚĂMÎNT
NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația: str.
Petru Rareș nr. 24, tel/fax:
22.53.32, Piatra Neamț

Prețul: 10.000 lei

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Florin FLORESCU - director general, Iosif COVASAN - director economic, Constantin TOMȘA - director executiv, Gheorghe AMAICEI, Ștefan CORNEANU.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mireza ZAHARIA - redactor șef, Ștefan CORNEANU - redactor șef adjunct, Dumitrița VASILCA, Dan AGRIGOROE, Niculina NIȚĂ, Steluța ALEXANDRU, Valerian PERCĂ (Subredacția Roman, tel. 732.738), Constantin TIMOFTE (Subredacția Tîrgu Neamț), Carmen DASCĂLU (secretar).